

Beleids- en begrotingstoelichting begrotingsopmaak 2022

Justitie en Handhaving

Zuhal Demir

Vlaams Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,
Energie en Toerisme

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	5
III. SAMENVATTING	6
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	8
1. Opvolgen van en rapporteren over mensenrechtenverdragen	8
2. Een Vlaamse administratie Justitie en Handhaving	8
3. Transversale plannen	8
3.1 Vlaams actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld	8
3.2 Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden	9
3.3 Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie	9
3.4 Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan	9
V. BELEIDSVELD OPGROEIEN	10
1 Strategische en operationele doelstellingen	10
1.1 Jeugddelinquentierecht	10
1.1.1 SD 1. Krachtdadig en responsabiliserend jeugddelinquentiebeleid	10
1.1.1.1 OD 1. Het decreet jeugddelinquentierecht implementeren	10
1.1.1.2 OD 2. Bijkomende initiatieven voor een evidence-based aanpak van minderjarige delictplegers	11
2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	13
VI. BELEIDSVELD JUSTITIE EN HANDHAVING	13
1 Strategische en operationele doelstellingen	13
1.1 Justitiehuisen, hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, en juridische eerstelijnsbijstand	13
1.1.1 SD 1. Slachtoffers centraal in het Vlaams beleid	13
1.1.2 SD 2. Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie	17
1.1.2.1 OD 1. Een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden	17
1.1.2.2 OD 2. Het elektronisch toezicht als gemeenschapsgerichte straf of maatregel	20
1.1.2.3 OD 3. De rol van de justitiehuisen in de gerechtelijke keten versterken en volop inzetten op indicatiestelling, risicotaxatie en risicomangement	22
1.1.2.4 OD 4. Een snelle, kordate en consequente opvolging en responsabiliserende begeleiding van daders	24
1.1.2.5 OD 5. De nodige aandacht voor daders met multi-problematieken.....	27
1.1.2.6 OD 6. Een structurele aanpak van radicalisering.....	27

1.1.3 SD 3. Een laagdrempelige, kwalitatieve en efficiënte juridische eerstelijnsbijstand.....	30
1.1.4 SD 4. Maximale optimalisatie van de werkprocessen	31
1.1.4.1 OD 1. Versterking van de samenwerking van de justitiehuisen met justitie, politie, hulpverlening en lokale besturen.....	31
1.1.4.2 OD 2. Ontwikkeling van een evidence-based beleid	33
1.1.4.3 OD 3. Digitalisering met het oog op een betere doorstroming van informatie en uitwisseling van gegevens	35
1.1.4.4 OD 4. Maximale aanpassing van de organisatie aan de hervormde gerechtelijke arrondissementen.....	36
1.2 Handhaving	37
1.2.1 Veiligheidsbeleid	37
1.2.1.1 SD 1. Het strafrechtelijk- en veiligheidsbeleid wordt op elkaar afgestemd..	37
1.2.1.1.1 OD 1. Coördinatie tussen het Vlaams en federaal veiligheidskader	37
1.2.1.1.2 OD 2. Monitoring en evaluatie van strafrechtelijke en bestuurlijke prioriteiten	38
1.2.1.1.3 OD 3. Stroomlijnen van het strafrechtelijk- en bestuurlijk handhavingsbeleid.....	39
1.2.1.1.4 OD 4. Aanpak inspectiediensten stroomlijnen	40
1.2.1.1.5 OD 6. De Europese onderzoeken tegen fraude in Vlaamse aangelegenheden coördineren via een interfederaal AFCOS	40
1.2.2 Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	41
1.2.2.1 SD 1. Implementatie en uitbreiding van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	41
1.2.2.1.1 OD 1. Evaluatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving	41
1.2.2.1.2 OD 2. Implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving ..	41
1.2.2.1.3 OD 3. Tweede decreet inzake bestuurlijke maatregelen	41
1.2.3 Bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad	42
1.2.3.1 SD 1. Vlaanderen zet volop in op de bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad.....	42
1.2.3.1.1 OD 1. Een decretaal kader ontwikkelen om tot een uniforme en gestroomlijnde aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad te komen ..	42
1.2.3.1.2 OD 2. Samenwerkingsakkoorden afsluiten voor een vlotte informatiedeling	43
1.2.3.1.3 OD 3. Inzetten op lokale samenwerkingsverbanden en ondersteuning	44
1.3 Bestuursrechtspraak	45
1.3.1 SD 1. Uitbouwen van de Vlaamse bestuursrechtspraak als hoeksteen in Vlaanderen	45
1.3.1.1 OD 1. Digitaliseren van de procesvoering bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges	45
1.3.1.2 OD 2. Verder professionaliseren en optimaliseren van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges	46

1.3.1.3	OD 3. Verder optimaliseren van de Vlaamse bestuursrechtspraakregels	47
1.3.1.4	OD 4. Onderzoeken van de mogelijkheid om te evolueren naar één Vlaams bestuursrechtcollege	49
2	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	50
2.1.1	Agentschap Justitie en Handhaving	51
2.1.2	Dienst van de Bestuursrechtcolleges	61
VIII.	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	68

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Als eerste Vlaamse minister van Justitie en Handhaving is het mijn taak om het Vlaams justitiebeleid op de kaart te zetten. De oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving, dat op 1 januari van start gaat, bundelt de krachten van alle bevoegdheden met betrekking tot justitie en handhaving die tot op de dag van vandaag versnipperd zaten in het landschap van de Vlaamse administraties.

De principes die al van bij de start aan de basis liggen van mijn beleid zullen verder worden uitgedragen en versterkt in dit nieuwe agentschap. Ik wil slachtoffers nog meer centraal plaatsen, een justitie en handhaving die dicht bij de mensen staat, inzetten op de juiste opvolging van daders om recidive te verminderen, wetenschappelijke onderbouwde methodieken hanteren, een gedegen informatie-uitwisseling tussen zowel justitiële, politionele en welzijnsdiensten als tussen inspectiediensten onderling, digitalisering, een snelle bestuursrechtspraak, en professionalisering op alle vlakken.

Deze beleids- en begrotingstoelichting geeft een meer concrete toelichting bij de geplande beleids- en begrotingsprioriteiten voor het begrotingsjaar 2022.

III. SAMENVATTING

Met dit document leg ik de beleids- en begrotingstoelichting 2021-2022 voor aan het Vlaams Parlement. Het is een doorvertaling van mijn beleidsnota Justitie & Handhaving 2019-2024 en een verderzetting van mijn beleid van de afgelopen jaren. Ik volg de structuur van de beleidsnota, met inbegrip van de daarin opgenomen strategische en operationele doelstellingen.

Het komende werkingsjaar zal in het teken staan van het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving dat op 1 januari 2022 van start zal gaan. Vanuit deze nieuwe administratie waar alle bevoegdheden wat betreft Justitie & Handhaving, met uitzondering van het jeugddelinquentierecht, samen komen, zal ik nog meer dan voorheen een coherent, effectief en efficiënt beleid voeren. Centraal daarbij staat:

- het centraal stellen van alle slachtoffers door zo goed mogelijk tegemoet te komen aan hun noden en behoeften, een snelle, kordate en consequente opvolging van justitiabelen met behulp van de implementatie van risicotaxatie en risicomangement,
- het organiseren van een zinvolle detentie om zo recidive en nieuwe slachtoffers te vermijden,
- het uitrollen van het nieuw gebiedsdekkend model voor centra voor intrafamiliaal geweld over heel Vlaanderen om alle betrokkenen in situaties van intrafamiliaal geweld het geweld zo snel mogelijk te stoppen,
- het uitwerken van laagdrempelige, toegankelijke, heldere juridische eerstelijnsbijstand,
- het uitbouwen en bekend maken van de erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik,
- een vlotte informatie-uitwisseling tussen eigen diensten, maar ook met de federale diensten zoals de gevangenen, de FOD Justitie, en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten,
- een sterk digitaal en innovatief verhaal waarbij toepassingen zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd,
- een coherent algemeen Vlaams handhavingsbeleid in uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijke handhaving waarbij uitwisselen van informatie tussen handhavingsdiensten een belangrijke pijler vormt.

Ook in het jeugddelinquentiebeleid zet ik de slachtoffers centraal en zorg ik dat zij ten allen tijde worden bijgestaan en voldoende worden geïnformeerd. Ik werk samen met de minister van Welzijn verder aan de implementatie van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht. Hierbij focus ik op voldoende capaciteit in de gemeenschapsinstellingen, een rechtvaardige bestraffing, een consequente opvolging, en een op maat aangepaste begeleiding met het oog op recidivevermindering. In dat kader zorg ik dat de gehanteerde methodieken en interventies evidence-based zijn. Tenslotte realiseer ik ook enkele initiatieven voor jongeren op de overgang van minder- naar meerderjarigheid.

TOTAAL – JUSTITIE EN HANDHAVING, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2021	80	6.907	0	19.481	19.540
Bijstelling BO 2022	76	- 6.907	0	- 8.638	- 8.070
BO 2022	156	0	0	10.843	11.470

PROGRAMMA SD – JUSTITIE EN HANDHAVING

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2021	0	0	0	0	0
Bijstelling BO 2022	156	0	0	10.843	11.470
BO 2022	156	0	0	10.843	11.470

PROGRAMMA GC – WELZIJN (minister Demir)

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2021	80	6.907	0	19.481	19.540
Bijstelling BO 2022	- 80	- 6.907	0	- 19.481	- 19.540
BO 2022	0	0	0	0	0

TOTAAL – BBT BESTUURSRECHTSPRAAK (excl. apparaatsuitgaven en programma B)

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2021	0	0	0	0	0
Bijstelling BO 2022	0	0	0	0	0
BO 2022	0	0	0	0	0

Voor het beleidsveld Bestuursrechtspraak zijn er geen beleidskredieten in de begroting BO 2022 ingeschreven. De kredieten voor het beleidsveld Bestuursrechtspraak worden opgenomen onder het apparaatsprogramma SA. Zie punt V. Apparaatskredieten.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Opvolgen van en rapporteren over mensenrechtenverdragen

Om efficiëntieredenen werd de coördinatie van de rapportering over de mensenrechtenverdragen midden 2021 toegevoegd aan de bevoegdheid "algemene rapportering over het Vlaamse beleid aan internationale instanties" in het beleidsveld "buitenlands beleid". Deze aanpassing heeft tot gevolg dat de rapportering in het kader van mensenrechtenverdragen een bevoegdheid is geworden van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken.

2. Een Vlaamse administratie Justitie en Handhaving

Deze legislatuur werden de Vlaamse bevoegdheden rond justitie, algemene handhaving en bestuursrechtspraak samen gebracht onder één minister. De versnippering die er voorheen was, maakte het onmogelijk om een coherent, effectief en efficiënt beleid te voeren. Als eerste Vlaams minister van Justitie en Handhaving wil ik het Vlaams Justitie- en Handhavingsbeleid op de kaart zetten.

Ik zal daarom komaf maken met de versnippering van deze bevoegdheden binnen de administraties. Op 1 januari 2022 geef ik namelijk het startschot voor het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving binnen het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken waarin ik de justitiehuisen, het VCET, de juridische eerstelijnsbijstand, de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, de coördinatie van de ketenaanpak en de Family Justice Centers, de erkennings- en bemiddelingscommissie voor historische misbruik, het algemeen handhavingsbeleid en de juridische voorbereidingen voor de bestuursrechtspraak samenbreng. De voorbereiding van de transitie naar het nieuwe Agentschap gaat zo de laatste fase in. Door de inzet van een transitieteam tijdens deze transitieperiode konden we de continuïteit van de opdrachten verzekeren en tegelijk inzetten op een snelle, maar doordachte overheveling naar het nieuwe agentschap. Vanaf januari 2022 zal een administrateur-generaal de fakkel overnemen en het Agentschap verder vormgeven en leiden.

3. Transversale plannen

3.1 Vlaams actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld

Afgelopen jaar was het eerste werkjaar van het eerste Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld dat goedgekeurd werd door de Vlaamse regering op 23 oktober 2020. Het plan dat ik coördineer, bevat engagementen van alle betrokken sectoren. Het gaat dan om acties vanuit zowel welzijn, gezondheid, onderwijs, sport, jeugd, cultuur, media, gelijke kansen als mobiliteit. Op die manier geven we op Vlaams niveau vorm aan een integrale aanpak met op elkaar afgestemde acties die vertrekken vanuit de noden van slachtoffer en dader.

Ik neem een actieve coördinerende rol op in de uitvoering van dit plan om ten allen tijde afstemming te garanderen, het overzicht te bewaren en, gezien de veelheid aan acties, doelgroepen en contexten, overlap in uitvoering te vermijden. Zesmaandelijks voorzie ik

daarom een overleg met alle betrokken kabinetten om een stand van zaken op te maken, afstemming te zoeken en eventuele problemen aan te kaarten. Na één werkjaar hebben we al heel wat werk verzet. Van de in totaal 71 acties zijn er momenteel 61 lopende. Vier zijn er afgerond en vijf moeten er nog opgestart worden. In het komende jaar zet ik verder in op de uitvoering van mijn eigen acties in het plan (cfr. infra) en het stimuleren van mijn collega's in de uitvoering en de monitoring en opvolging van het plan.

3.2 Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden

Het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 werd goedgekeurd op 13 november 2020 en is momenteel in volle uitvoering. 2022 wordt het tweede volledige werkjaar van het plan en de impact ervan wordt sterk voelbaar op het terrein via een lokaal actieplan in elke gevangenis. Van de 53 acties zijn er momenteel 41 lopende, is er één afgerond en moeten er nog elf opgestart worden. Samen met mijn collega-vakministers breng ik het komende jaar de vijf geïntegreerde transversale doelstellingen verder in beweging met het oog op een veiligere samenleving door een betere re-integratie. Samen met de Gemengde Commissie hou ik verder toezicht op de uitvoering van het plan en stimuleer ik alle partners om de timing van de acties te respecteren en de doelstellingen te behalen.

3.3 Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

In 2021 trad het nieuwe het actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie, na goedkeuring door de Vlaamse Regering op 21 mei 2021 op voorstel van mezelf en mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur, in voege. Dit actieplan focust op alle vormen van extremisme, terrorisme en radicalisering, die een gevaar betekenen voor onze democratische rechtsorde en heeft ook specifieke aandacht voor de slachtoffers van radicalisering. Het bevat initiatieven vanuit de verschillende beleidsdomeinen, binnen de doelstellingen zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering op 17 juli 2020. Ik zal, voor wat betreft de acties binnen mijn bevoegdheden, het actieplan verder opvolgen en de uitvoering ervan permanent monitoren.

3.4 Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

Als Vlaams minister van Justitie en Handhaving wil ik uiteraard ook aandacht schenken aan de rechten van kinderen en jongeren. In uitvoering van enerzijds OD 1.1.1 'we stimuleren kennisopbouw, expertise-uitwisseling en samenwerking waarbij vertrokken wordt vanuit de positie en de leefwereld van het kind of de jongere' bij TD 1.1 'de Vlaamse overheid voert een gericht integriteitsbeleid waarin actief wordt ingezet op een geïntegreerde aanpak van geweld die vertrekt vanuit het verhaal en de vraag van het kind en de jongere' van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan en anderzijds het Vlaamse actieplan ter bestrijding van seksueel geweld zet ik in op de uitrol van de kindreflex in de justitiehuisen (cfr. infra).

V. BELEIDSVELD OPGROEIEN

1 Strategische en operationele doelstellingen

1.1 Jeugddelinquentierecht

1.1.1 SD 1. Krachtadig en responsabiliserend jeugddelinquentiebeleid

Binnen het Vlaams justitiebeleid maak ik werk van een snelle, kordate en consequente opvolging van diegenen die de regels overtreden. Ook als het om minderjarigen gaat. Hierbij focus ik op responsabilisering en het beperken van recidive, door in te zetten op begeleiding en het aanbieden van aangepaste mogelijkheden tot re-integratie.

1.1.1.1 OD 1. Het decreet jeugddelinquentierecht implementeren

De implementatie van het decreet jeugddelinquentierecht wordt via de zogenaamde "fase 2" verdergezet onder impuls van mezelf en mijn collega-minister van Welzijn. De afgelopen periode hebben we twee reparatiedecreten naar het Parlement gebracht. Eén wijziging hield een aantal technische aanpassingen in onder andere wat betreft de voorbereidende rechtspleging en de duur van de voorwaarden en ambulante maatregel. De tweede wijziging betrof een aanpassing van de bepaling rond langdurige gesloten begeleiding na een vernietiging van het Grondwettelijk Hof. We verduidelijkten namelijk voor welke zware misdrijven minderjarigen van 12 tot 16 jaar een langdurige gesloten begeleiding kunnen opgelegd krijgen, zijnde voor levensdelicten, oorlogsmisdrijven, terroristische misdrijven en alle vormen van verkrachting. Deze misdrijven behoren tot de zwaarste categorieën van misdrijven, ook als minderjarigen ze plegen. De slachtoffers worden opgezaald met zeer zware trauma's en worden levenslang gestraft. Met deze aanpassingen geven we het duidelijk signaal aan de maatschappij dat deze zware misdrijven onaanvaardbaar zijn, ongeacht door wie ze zijn gepleegd. De jeugdrechters krijgen nu dus de teugels in handen om adequaat op te treden tegen deze zware misdrijven. Deze bepaling zal vanaf september 2022 in werking treden.

Tevens zullen we, ook in september 2022 in de "fase 2", de vernieuwde werking van de gemeenschapsinstellingen in Vlaanderen realiseren. Hiervoor zullen we de nodige besluiten voorleggen aan de Vlaamse regering. We zetten versterkt in op capaciteit, inhoud en infrastructuur. Mijn collega-minister van Welzijn staat in voor de financiering, organisatie en uitbreiding van de capaciteit, ik waak over de uitrol ervan en stuur bij waar nodig via een monitoring van de in-, door- en uitstroom van de gemeenschapsinstellingen. Deze belangrijke tweede fase in het jeugddelinquentierecht betekent zeer concreet dat we daders en slachtoffers gaan scheiden in de geslotenheid. In 2022 worden de werkzaamheden voor de uitbreiding in een volledig nieuwe en aangepaste infrastructuur van de gemeenschapsinstelling De Grubbe te Everberg afgerond. De capaciteit zal hiermee stijgen naar 80 plaatsen in afstemming met een groeipad voor nieuwe capaciteit voor zeer intensieve zorg voor jongeren in complexe situaties. Doorheen 2022 wordt dan ook, op initiatief van mijn collega-minister voor Welzijn, de ingezette operationalisering van de 150 bijkomende plaatsen 'veilig verblijf' in het private aanbod verder gezet. Hierdoor zullen jongeren in een problematische leefsituatie of minderjarige slachtoffers van een misdrijf (bijvoorbeeld van mensenhandel/tienerpooiers) niet meer noodgedwongen in de

gemeenschapsinstellingen terecht komen. In de gemeenschapsinstellingen wordt daarnaast ook een versterkte focus ingebracht op het werken met gezinnen, ouderlijke verantwoordelijkheid, de verbinding met lokale ketenaanpak en externe partners zoals geestelijke gezondheidszorg. Dit alles in een onderbouwd forensische aanpak met aandacht voor risicotaxatie en veiligheid binnen de gesloten oriëntatie en begeleiding. Ook hiervoor zullen we de nodige regelgeving voorbereiden en op de Vlaamse regering brengen. De noodzakelijke begeleiding die er komt bij langdurige opsluiting moet de jongeren voldoende begeleiden zodat ook zij nadien succesvol terug kunnen re-integreren in de maatschappij.

Vlaanderen kampte eigenlijk sinds jaren met een structureel probleem van plaatsgebrek binnen de gemeenschapsinstellingen. Het masterplan dat hierboven geschetst werd, zal daar aan tegemoet komen. Maar door de strenge coronamaatregelen kwam de instroom in de Gemeenschapsinstellingen nog meer onder druk te staan. Wachten op het masterplan was dus geen optie. Daarom hebben collega Beke en ikzelf het kortverblijf geïntroduceerd om een soort van buffercapaciteit te creëren. In vergelijking met de 256 weigeringen tussen oktober 2019 en maart 2020, waren dat er nog maar 11 voor dezelfde periode 1 jaar later. Het kortverblijf blijkt dus een oplossing te bieden voor het vroegere plaatsgebrek in de gemeenschapsinstellingen. Bovendien wordt elk verblijf gekoppeld aan een uitstroombegleiding en worden jongeren die tijdelijk in de gemeenschapsinstelling verblijven ook intensief opgevolgd. Het daadkrachtig en kort op de bal optreden heeft niet alleen betrekking op de onuitvoerbare beschikkingen, maar kan er ook toe bijdragen dat jongeren zich ervan zullen weerhouden nieuwe misdrijven te plegen. Daarom werd dit project met één jaar verlengd, zodat we ook in 2022 nieuwe, aangepaste en bijkomende instroommogelijkheden kunnen aanbieden. Hiermee garanderen we een plaats voor elke jongere die de jeugdrechters naar de gemeenschapsinstelling hebben doorverwezen en zetten we in op de veiligheid van onze maatschappij. In 2022 wordt dit kortverblijf verankerd via de vrijgekomen capaciteit (cfr. supra) in de gemeenschapsinstellingen.

Het onderzoek door het Steunpunt WVG "Monitoring en evaluatie van het decreet jeugddelinquentierecht" werd in 2021 afgerond. Ik bekijk momenteel samen met mijn collega-minister van Welzijn wat de impact van het decreet is en of er lacunes zijn waaraan tegemoet moet worden gekomen. Voorstellen van parameters voor de evaluatie en monitoring zullen we in 2022 concretiseren.

1.1.1.2 OD 2. Bijkomende initiatieven voor een evidence-based aanpak van minderjarige delictplegers

We maken in het kader van de monitoring van het jeugddelinquentierecht verder werk van wetenschappelijk onderzoek en onderbouwd werken. We zetten in op onderbouwde beeldvorming van de jongeren, hun gezinnen en omgeving binnen het jeugddelinquentierecht. Welk profiel en achtergrond hebben de minderjarigen die delicten plegen? Door meer kennis over de achtergrond kunnen we ook gericht inzetten op preventieve acties, recidive-onderzoek en het op langere termijn volgen van trajecten door longitudinaal onderzoek.

We brengen de wetenschappelijk onderbouwde methodieken die de 16 Vlaamse diensten hanteren om jongeren in het kader van jeugddelinquentie intensief te begeleiden, verder in kaart. Momenteel wordt al een overzicht van deze werkwijzen als kennis gedeeld met het werkveld via de website Jeugdhulp. Tevens loopt er een wetenschappelijk onderzoek

naar deze methodieken en modellen. Dit onderzoek naar de delictgerichte contextbegeleiding zal een inzicht geven op het wetenschappelijk onderbouwd werken in Vlaanderen, zal het werkveld ondersteunen in de ontwikkeling van goede praktijken en zal een vergelijking maken met de "what works" principes. Tegen het einde van 2022 zullen we dit samen met het werkveld en experts omzetten in een overzichtelijke, toegankelijke en gebruikersvriendelijke interventiedatabank.

Ook werk ik samen met de magistratuur aan een lik-op-stuk beleid voor kleinere en veelvoorkomende criminaliteitsvormen (cfr. infra). Het gaat onder meer in Limburg om Sectie M en Plan S en Project SAMEN in Mechelen (en bij uitbreiding Antwerpen en Neteland) die dergelijke criminaliteitsvormen snel willen afhandelen door hen na vating onmiddellijk voor te leiden voor de rechtbank en daar ook snelle en gepaste maatregelen op te leggen. Die projecten zullen volgend jaar ook uitgebreid worden tot jeugddelinquenten.

Verder zet ik samen met collega-minister van Welzijn nog meer in op de ketenaanpak in het kader van jeugddelinquentie, zoals Kompas+ in Antwerpen. Hierbij wordt er een samenwerking opgezet tussen justitie, politie, lokale besturen, andere lokale actoren en de jeugdhulpverlening om aan de slag te gaan met minderjarige veelplegers tussen 12 en 18 jaar, waar ook vaak achterliggend een problematische situatie thuis en in de omgeving zit. Minderjarigen met gewelddadig gedrag, zijn dikwijls onderdeel van een groter crimineel milieu en plegen vaak diverse criminele feiten. Via de ketenaanpak worden ze zowel door actoren van het parket, jeugdrechtbank, politie en begeleidende diensten in een gecoördineerd traject opgevolgd. Op deze manier kan niet alleen afgestemd worden tussen de verschillende diensten maar ook korter op de bal gespeeld worden. In 2022 zullen we de eerste resultaten van het onderzoek naar de lokale ketenaanpak, dat ik de afgelopen periode gelanceerd heb, ontvangen. Hiermee beogen we Kompas+ evidence-based te onderbouwen om op basis daarvan verdere uitrol in Vlaanderen te doen. Want bestraffen is belangrijk, maar verder opvolgen om recidive te voorkomen en nieuwe slachtoffers te maken, is nog belangrijker. De komende periode zullen we dan ook het huidige samenwerkingsprotocol tussen de verschillende ketenpartners actualiseren. In het kader van Vlaamse Veerkracht, heeft mijn collega-minister van Welzijn, in overleg met mezelf en onze collega-minister van Binnenlands Bestuur, bijkomende initiatieven op vlak van lokale ketenaanpak gelanceerd, met name te Genk, Gent, Kortrijk en Mechelen.

Ik volg ook verder het gebruik van de videoconferentie op. Dit om het aantal overbrengingen van jongeren te beperken. Dit systeem ontlast iedereen: de procedure verloopt efficiënter, het zorgt voor een stevige kostenbesparing en het veiligheids- en vluchtrisico bij het transport vermindert. De rechten en de keuzevrijheid van de jongeren blijven wel gewaarborgd om nog altijd persoonlijk contact te hebben met de jeugdrechter.

Tenslotte moet ook de overgang van minder- naar meerderjarigheid adequater gebeuren bij jeugddelinquenten. Want crimineel gedrag en/of achterliggende problematieken stoppen niet op 18 jaar. Het is belangrijk dat de opvolging en begeleiding tijdens de minderjarigheid kunnen doorlopen tijdens de jongvolwassenheid. Bij minderjarigheid vallen ze onder de diensten van mijn collega minister van Welzijn, bij meerderjarigheid gaan ze voor opvolging over naar de justitiehuisen, die onder mijn bevoegdheid ressorteren. Tussen beide diensten moeten er dus afspraken gemaakt worden om die overgang zo vlot mogelijk te laten verlopen, zodat er geen lacunes meer zouden zijn. Nog in dat kader heb ik het project Kompas+ in de vorm van een proefproject uitgebreid naar de jongvolwassenheid en zal ik dit in 2022 evalueren. Samen met het Parket van Antwerpen heb ik ook de Jongerenopvolgingskamer (JOK) opgericht, zodat er ook voor deze jongvolwassenen op de overgang van minder- naar meerderjarigheid een lik-op-stukbeleid kan gevoerd worden. De JOK is een gespecialiseerde kamer binnen de rechtbank van eerste aanleg die de mogelijkheid biedt aan de beklaagde om – onder toezicht van

deze kamer – met begeleiding/ondersteuning van hulpverlening aan zijn of haar problematieken te werken. Er wordt een traject uitgestippeld waarbij de beklagde zich zes tot tien maanden aan enkele voorwaarden dient te houden. Zowel hulpverlening met betrekking tot de feiten (daderinzicht en slachtofferinzicht) als levensdomeinen zoals huisvesting, opleiding, werk, leefomgeving, psychisch welzijn,... kunnen worden opgenomen in de voorwaarden. Na afloop van het traject volgt een straf op maat. De idee is om jongeren met schuldinzicht en een hulpvraag uit het klassieke strafsysteem te lichten zodat ze aan hun re-integratie kunnen werken nog vooraleer er sprake is van een eindvonnis.

2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

Wat de middelen voor het beleid rond jeugddelinquentie betreft, verwijs ik naar de beleids- en begrotingstoelichting van mijn college-minister Beke waarmee ik deze bevoegdheid deel.

VI. BELEIDSVELD JUSTITIE EN HANDHAVING

1 Strategische en operationele doelstellingen

De selectieprocedure binnen het personeelsplan 2020 werd inmiddels afgerond, waardoor ik 128 nieuwe medewerkers heb aangeworven verspreid over de verschillende diensten binnen mijn Justitie-bevoegdheid. Dit betekent dat er zowel voor slachtoffers als voor de opvolging van daders ter vermindering van recidive bijkomend personeel op het terrein aan de slag is gegaan. Ondertussen tref ik de laatste voorbereidingen voor de opmaak van een nieuw personeelsplan dat ik binnenkort zal voorleggen aan de Vlaamse Regering.

1.1 Justitiehuisen, hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, en juridische eerstelijnsbijstand

1.1.1 SD 1. Slachtoffers centraal in het Vlaams beleid

Ik bouw graag verder op het elan van de voorbije twee jaar. Ik wil het verschil voor slachtoffers blijven maken en binnen mijn bevoegdheden zoveel mogelijk tegemoet komen aan hun noden. Daarom verhoogde ik de personeelscapaciteit bij de diensten slachtofferonthaal al met bijna 50% en zal ik ook in het nieuwe personeelsplan bijkomend personeel voor deze dienst voorzien. Op die manier kunnen de justitieassistenten nog meer op maat werken met de slachtoffers in de zeventuizend dossiers die ze nu al jaarlijks hebben en krijgen ze daarnaast ook ruimte om meer proactief en outreachend te werk te gaan om zo nog meer slachtoffers te bereiken.

De rode draad in mijn justitiebeleid is dus slachtoffers centraal stellen. Ik trek deze lijn ook door in het jeugddelinquentierecht. In 2022 zetten we dan ook nog meer in op het belang van het slachtoffer. Binnen het jeugddelinquentierecht wordt reeds ingezet om in alle situaties waar een slachtoffer geïdentificeerd werd steeds een herstelbemiddeling al of niet in combinatie met andere reacties voor te stellen. Zo garanderen we dat een dader zijn

verantwoordelijkheid opneemt ten overstaan van het slachtoffer en de gemeenschap voor de schade die hij heeft toegebracht. Bijkomend zullen we uitvoering geven aan de bepaling in het jeugddelinquentierecht om slachtoffers systematisch te informeren wanneer een minderjarige dader uitstroomt of bij een ontsnapping uit een gemeenschapsinstelling. De diensten slachtofferonthaal van de justitiehuisen zullen hiervoor instaan wanneer ze gevat worden door het parket. Zo zullen het slachtoffer of de nabestaanden bijvoorbeeld niet meer via de media moeten vernemen wanneer een dader uit de instelling ontsnapt is. Maar slachtoffers hebben ook recht op informatie en ondersteuning tijdens een gerechtelijke procedure. Ondanks het feit dat de COL 16/2012 uitdrukkelijk bepaalt dat ze van toepassing is op slachtoffers van opzettelijke misdaden of wanbedrijven en op hun nabestaanden, ook als deze gepleegd werden door minderjarigen, merken we in de praktijk dat de diensten slachtofferonthaal niet in alle gerechtelijke arrondissementen worden gevat in dossiers met minderjarige daders. Het College van Procureurs-Generaal zal daarom op mijn vraag bovenvermelde COL in herinnering brengen en vragen dat de jeugdparquetten effectief de diensten slachtofferonthaal van de justitiehuisen vatten. Er is geen enkele reden waarom een slachtoffer van een minderjarige dader minder recht op begeleiding tijdens het proces zou mogen hebben dan slachtoffers van meerderjarige daders. Dit is een onrecht dat we uit de wereld moeten helpen. De diensten slachtofferonthaal staan paraat om alle slachtoffers op te vangen. Naast sensibilisering van de parketten hieromtrent, ga ik ook in overleg met het College van Hoven en Rechtbanken om te zorgen dat, in het kader van die vatting, ook de juiste informatie tijdig doorstroomt naar de diensten slachtofferonthaal.

Daarnaast onderzoek ik ook op welke manier ik slachtoffers van minderjarige daders, voor misdrijven die pas veel later (soms jaren later) worden aangegeven of opgehelderd, meer erkenning en genoegdoening kan geven. Dit is vooral van toepassing op zedendelicten, want recent werd de verjaringstermijn van seksuele misdrijven jegens minderjarigen opgeheven. Het slachtoffer doet bij deze feiten omwille van omstandigheden vaak veel later aangifte of soms kan het politieel onderzoek lang duren. Daarom onderzoek ik welke aanpassingen aan het decreet jeugddelinquentierecht zouden moeten gebeuren om in lijn te zijn met deze recente wijzigingen.

In het kader van de bijstand aan slachtoffers, zal ik het komende jaar tevens, met oog op het proces van de terreuraanslagen van 2016 dat wellicht zal starten in het najaar van 2022, voorzien in bijkomend tijdelijk personeel voor slachtofferonthaal. Een proces van deze grootorde is in Vlaanderen immers ongezien en vraagt dan ook extra capaciteit om ervoor te zorgen dat geen enkel slachtoffer in de kou blijft staan. Ik stel een team van ervaren justitieassistenten samen dat als aanspreekpunt zal fungeren voor de slachtoffers tijdens het proces. Zij zullen enerzijds de slachtoffers proactief informeren over de verschillende aspecten van het proces en anderzijds zullen zij tijdens het verloop van de zitting de nodige bijstand en ondersteuning kunnen verlenen. Om in de tussentijd de dagelijkse werking en kwalitatieve dienstverlening van de lokale diensten slachtofferonthaal blijvend te garanderen, zet ik tijdens deze periode in op tijdelijke versterking van deze diensten. Ook op structureel vlak zal ik verder actie ondernemen door versterking te bieden aan het centraal loket voor slachtoffers van terroristische aanslagen en rampen (cfr. infra).

Natuurlijk is niet enkel de personeelscapaciteit van belang als je wil investeren in slachtoffers, ook de kwaliteit van de dienstverlening moet op punt staan, en ik wil extra kwaliteit bieden aan slachtoffers. Daarom blijf ik inzetten op de versterking van de

methodologie van de diensten slachtofferonthaal van de justitiehuisen en blijf ik de mogelijkheden onderzoeken om tot een meer proactieve en outreachende aanpak te komen in belangrijke fasen van de procedure zoals de wedersamenstelling, dossierinzage, bijstand zitting en tijdens de strafuitvoering. Om na te gaan wat hierbij beter kan, heb ik de UCLL en de KU Leuven via de gangbare procedures in het kader van overheidsopdrachten de opdracht gegund om slachtoffers, de advocatuur en de magistratuur te gaan bevragen. In de eerste plaats worden slachtoffers bevraged omdat zij zelf het best kunnen aangeven hoe we de diensten slachtofferonthaal nog beter kunnen laten aansluiten op hun noden en behoeften. Door advocaten en magistraten te bevragen wil ik enerzijds hun professionele mening kennen over onze diensten om zo zicht te krijgen op welke verbeteringen zij zien en welke ervaringen zij hebben, maar anderzijds wil ik op die manier net ook die slachtoffers bereiken die zelf niet altijd met een even luide stem durven of kunnen spreken. De resultaten van de bevraging verwacht ik in het voorjaar 2022. Met die resultaten ga ik dan aan de slag om te bekijken hoe ik de dienst slachtofferonthaal nog verder kan optimaliseren om nog beter tegemoet te komen aan de noden van slachtoffers. Ook zal ik op basis van die bevraging het digitaal platform voor slachtoffers vorm geven. Bovendien zal ik met de resultaten ook rekening houden bij de verdere uitbouw van het agentschap Justitie en Handhaving en de herwerking van het samenwerkingsakkoord slachtofferzorg (cfr. infra).

Ook de samenwerking tussen de Zorgcentra na Seksueel Geweld en de diensten slachtofferonthaal wil ik verder versterken. Zo hebben de justitiehuisen, het parket en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen die de Zorgcentra coördineren rond de tafel gezeten om de nodige samenwerkingsafspraken hiervoor te maken. Op basis van deze samenwerkingsafspraken werden de justitiehuisen als officiële partner opgenomen in de nieuwe lokale samenwerkingsovereenkomsten die per Zorgcentrum werden opgesteld. Via deze overeenkomst wil ik ervoor zorgen dat de dienst slachtofferonthaal bij ieder dossier van het ZSG gevat wordt door het parket en de slachtoffers een proactief en outreachend aanbod doet. Dit jaar nog zouden er nog, naast de drie bestaande in Gent, Brussel en Luik, twee nieuwe Zorgcentra na Seksueel Geweld in Vlaanderen openen, namelijk in Antwerpen en Leuven. Om de werking gebiedsdekkend te maken zouden in 2022 dan nog de laatste openen in Genk en Roeselare. Ook met deze nieuwe Zorgcentra zullen onze justitiehuisen samenwerkingsafspraken maken om de samenwerking met slachtofferonthaal zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Daarnaast wil ik ook met de commissies juridische eerstelijnsbijstand samenwerken met de Zorgcentra. Deze samenwerking krijgt concreet vorm in een proefproject waardoor slachtoffers van seksueel geweld de mogelijkheid krijgen om zeer snel na de feiten, nog voor het indienen van de klacht en als ze dat willen, juridisch advies in te winnen. De opgeleide advocaten van de juridische eerstelijnsbijstand zullen hen kunnen bijstaan bij vragen over de procedure, het indienen van een klacht, hun rechten, enz. Daarnaast kunnen slachtoffers zo ook, net zoals daders door Salduz, voorbereid worden op hun verhoor. De pilootprojecten starten nog dit najaar in Gent en Antwerpen. Bij een positieve evaluatie na een jaar, zal ik bekijken of en hoe ik dit project kan uitrollen naar de rest van Vlaanderen.

De advocaten die voor dit project worden ingezet, volgden daarenboven allen de opleiding rond seksueel geweld die ik afgelopen jaar in samenwerking met de Orde van de Vlaamse Balies opstartten. Waar de Orde van een zeventigtal inschrijvingen uit ging, hebben we van de duizend advocaten die strafrecht hebben als voorkeursmaterie, er ongeveer

driehonderd kunnen bereiken die de opleiding zullen volgen. Ik kan dus alleen maar stellen dat de opleidingen succesvol zijn en er een grote nood was hieraan. Na amper één dag, waren de eerste zeventig plaatsen immers al volzet. Daarom bekijk ik ook hoe, in samenwerking met de Orde, deze opleiding verduurzaamd kan worden. Op deze manier kan ik er ook voor zorgen dat enkel opgeleide advocaten ingezet worden op de projecten met slachtoffers. Het is immers cruciaal dat zij kennis hebben over de omvang, specifieke kwetsbaarheden en impact van seksueel geweld op een slachtoffer en diens omgeving en dat ze versterkt worden in hun vaardigheden voor het bijstaan van slachtoffers van seksueel geweld.

Gezien ongeveer één vierde van de vattingen van de dienst slachtofferonthaal rond zedenfeiten draait, zorgde ik het afgelopen jaar voor een specifieke opleiding rond seksueel geweld voor de justitieassistenten slachtofferonthaal, zodat zij die slachtoffers van seksueel geweld nog beter zouden kunnen begeleiden. Op basis van de noden bij de justitieassistenten zelf werd er een opleiding op maat voor hen uitgewerkt zodat ze nog meer handvaten krijgen om met slachtoffers om te gaan. Alle justitieassistenten slachtofferonthaal volgden deze opleiding die werd georganiseerd in samenwerking met het Universitair Forensisch Centrum (UFC). Ik bekijk het komende jaar hoe ik deze opleiding structureel kan inbedden zodat ook nieuwe justitieassistenten slachtofferonthaal in de toekomst deze opleiding nog kunnen volgen.

Verder onderzoek ik de mogelijkheden om slachtoffers beter te beschermen door het gebruik van een slachtofferapplicatie bij elektronisch toezicht. Voor het technische aspect van deze applicatie, heb ik deze optie toegevoegd aan de overheidsopdracht die ik samen met de andere gemeenschappen opgestart ben voor de aankoop van nieuwe enkelbanden. Ik vind het erg belangrijk dat er grondig wordt nagedacht over de toepassing van zo'n applicatie en de impact daarvan op slachtoffers. Daarom zal ik tijdens de duurtijd van deze opdracht een werkgroep opstarten om de praktische toepassing en randvoorwaarden met belangrijke stakeholders zoals het VCET, de justitiehuisen, Family Justice Centers/ketenaanpak intrafamiliaal geweld, hulpverlening, politie, parket, strafuitvoeringsrechtbank, onderzoeksrechter en een expert gegevensdeling te onderzoeken zodat we met alle betrokken partijen een bruikbaar en gedragen model kunnen uitwerken. Nu de overheidsopdracht gelanceerd werd, zal ook de werkgroep binnenkort van start gaan en zal zich focussen op de afbakening van de doelgroep, de bepaling van de specifieke noden en het onderzoeken van de haalbaarheid.

Het afgelopen jaar zorgde ik samen met mijn collega-ministers door middel van een uitvoeringsbesluit bij het decreet houdende de erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik voor een permanente inbedding van deze commissie en breidden we het toepassingsgebied uit van enkel institutioneel geweld naar alle gezagsrelaties, relaties met gelijken (bv. in de werkcontext) en de intrafamiliale context. Deze commissie geeft slachtoffers los van een gerechtelijke procedure en onafhankelijk van de sectoren waar het misbruik plaats vond, erkenning en biedt bemiddeling aan. Het komende jaar zal deze commissie ingebed worden in het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving waar deze commissie zich eindelijk verder kan uitbreiden, ontwikkelen en zich verder kan bekend maken bij het grote publiek. Hierbij herbekijk ik onder andere het huidige criterium dat stelt dat feiten minstens tien jaar geleden moeten plaatsgevonden hebben om beroep te kunnen doen op de dienstverlening van de commissie. Door de afschaffing van de verjaring van ernstige seksuele misdrijven op minderjarigen is dit criterium namelijk te arbitrair geworden en wil ik op zoek gaan naar

een afbakening van het toepassingsgebied dat naadloos aansluit op andere bestaande diensten zodat er geen slachtoffers in de kou blijven staan.

Ten slotte werk ik, samen met de betrokken bevoegde ministers, namelijk de minister van Welzijn en de federale ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, en de werkgroep die we hebben samengesteld met vertegenwoordigers vanuit alle betrokken sectoren, verder aan de evaluatie en hertekening van het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg. De werkgroep, die hun lokale medewerkers betrekken bij dit proces om tot een gedragen samenwerking te komen, gaat aan de slag met de krijtlijnen die op politiek niveau werden uitgetekend. Het gemeenschappelijk perspectief van het slachtoffer blijft hier voorop staan om zo los te komen van de klassieke triade van slachtofferhulp door de CAW, slachtofferonthaal door de justitiehuisen en politionele slachtofferbejegening. Tegen de zomer 2022 verwacht ik een tekstvoorstel voor het nieuwe samenwerkingsakkoord vanuit de werkgroep en zullen we op politiek niveau onder mijn coördinatie de nodige volgende stappen nemen.

1.1.2 SD 2. Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie

1.1.2.1 OD 1. Een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden

Het hulp- en dienstverleningsaanbod wordt vormgegeven binnen het transversaal en horizontaal doelstellingskader van het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025. Hiervoor werk ik nauw samen met de betrokken collega-ministers en coördineer ik de afstemming tussen de acties, bewaar het overzicht en stuur bij waar nodig. De Gemengde Commissie, waarin de verschillende stakeholders op Vlaams niveau zijn vertegenwoordigd, staat me hierin bij.

De krijtlijnen van het strategisch plan zijn erop gericht om de komende jaren een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van de doelgroep uit te bouwen. Dat maatwerk wordt nog versterkt door de vertaling van het strategisch plan in lokale actieplannen, die in 2022 volop worden uitgevoerd in elke Vlaamse en Brusselse gevangenis. Zo kan gedifferentieerd gewerkt worden en gericht op lokale noden en behoeften worden ingespeeld. Dit alles monitor ik ook via de opvolging van vastgelegde indicatoren.

Zelf bouw ik verder aan stevige fundamenten voor de uitbouw van een effectieve hulp- en dienstverlening die gedetineerden moet helpen om geslaagd te re-integreren. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar daders van seksueel en intrafamiliaal geweld, veelplegers, geradicaliseerden en gedetineerden met een psychische/psychiatrische problematiek. Meer evidence-based werken staat voorop. Zo wordt dit najaar, na de gunningsprocedure, het onderzoek naar een behoeftegerichte hulp- en dienstverlening opgestart. Ik wil in beeld brengen wat de verschillende doelgroepen nodig hebben om te kunnen re-integreren, welke hun achterliggende problematieken zijn en waar we hiaten kunnen dichten. We weten bijvoorbeeld dat werk en onderwijs belangrijke factoren zijn om recidive te voorkomen. Ook overleg met de betrokken lokale besturen en lokale hulpverleningsactoren is belangrijk. Maar we moeten de gevangenispopulatie kennen om te weten welk aanbod hier rond nodig is. Voor jongeren zullen er andere onderwijs- en beroepsvormingsnoden

zijn dan bij bijvoorbeeld oudere gedetineerden. Gedetineerden met een drugs-, alcohol- of gokverslaving hebben een ander hulpverleningsaanbod nodig – dat ook na detentie verder gezet moet worden, dan gedetineerden met een agressieproblematiek of psychiatrische stoornissen. Ook daar is het dus belangrijk de gevangenispopulatie te kennen om meer maatwerk te kunnen bieden. In het onderzoek worden ook de werkzame factoren van een effectief hulp- en dienstverleningsaanbod in beeld gebracht. Op basis van deze informatie ga ik in overleg met de verschillende vakministers om te gaan bekijken hoe het Vlaams aanbod meer kan afgestemd worden op de noden van populatie. Ik maak hierbij dus de link naar wat werkt voor welke doelgroep om zo zoveel mogelijk op maat te kunnen werken. De resultaten van de audit van het Rekenhof naar de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zullen bovendien, van zodra gekend, aangewend worden om het beleid waar nodig bij te sturen.

Ook in het kader van de strijd tegen gendergerelateerd geweld engageerde ik me in dit strategisch plan tot een aantal acties. Het onderzoek rond de specifieke populatie van zedendelinquenten dat dit voorjaar startte, wordt zo in 2022 afgerond. Dit onderzoek brengt de groep van zedendelinquenten en het huidige aanbod voor hen in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen in kaart: aantallen, achtergrond, achterliggende problematiek, opgelegde straf, recidive, enzovoorts. Op basis daarvan gaan ze bekijken welk aanbod nodig is om hun noden en problematiek tegemoet te komen met het oog op een betere re-integratie en minder recidive. Daarvoor wordt er ook gekeken naar wat werkt in het buitenland. Met de resultaten van dit onderzoek ga ik met mijn collega-ministers in overleg om te bekijken of en hoe er een aanbod op maat van deze doelgroep kan voorzien worden. De grote impact en maatschappelijke kost bij herval en nieuwe slachtoffers bij deze doelgroep noopt immers tot gerichte interventies. Zo gaf ik het afgelopen jaar ook een subsidie voor het COSA-project, in afwachting van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek rond dit project. Dat onderzoek gaat bekijken op welke manier de werking nog kan bijgestuurd en verbeterd worden – door het traject bijvoorbeeld al van in de gevangenis op te starten – en hoe de methodiek verder kan uitgerold worden. Het COSA-project is gericht op een succesvolle re-integratie en het voorkomen van herval van zedendelinquenten door een combinatie van sociale steun, aansporing tot zelfredzaamheid en adequate monitoring.

Daarnaast besteed ik ook aandacht aan daders van intrafamiliaal geweld in de gevangenis. De ketencoördinatoren intrafamiliaal geweld brengen samen met de hulp- en dienstverlenende actoren het huidige aanbod in kaart, evenals leemtes en behoeften en formuleren concrete aanbevelingen om dit aanbod verder op punt te stellen. Ze gaan na hoe een uitgebreid en aanklampend daderaanbod aan gedragstraining tijdens detentie te realiseren om zo nieuwe slachtoffers te vermijden. Tevens werk ik verder aan de uitwerking van het succesvolle Europese project 'Equi-x' ter preventie van gendergerelateerd geweld dat door vzw Zijn werd uitgewerkt op maat van gedetineerden. Door de coronapandemie kon er geen groepsaanbod plaatsvinden in de gevangenis en moest ik het project met de daarbij voorziene workshops met gedetineerden noodgedwongen verlengen tot april 2022. Dit najaar kunnen de langverwachte workshops in het PLC Ruiselede dan eindelijk starten. Ik zal dit pilootproject na afloop evalueren en onderzoeken of het project een vervolg kan krijgen in andere gevangenissen.

Het strategisch plan 2020-2025 stoelt op beleidsbrede en sectoroverschrijdende samenwerking waarbij prioriteiten worden gesteld op vlak van onderwijs, werk, geestelijke gezondheid en wonen. De integrale aanpak bevordert de re-integratie en de verschillende

beleidsdomeinen dragen complementair bij tot de uitvoering van dit strategisch plan. Als coördinerend minister neem ik mijn rol op om het geheel te coördineren, linken te leggen waar nodig, projecten te koppelen waar kan en heel concrete zaken aan te pakken. Zo gaan de hulp- en dienstverleners op het terrein aan de slag om gedetineerden te ondersteunen bij het in orde brengen van noodzakelijke sociale administratie voor een leven buiten (bv. zorgen voor een geldige identiteitskaart of een referentieadres). Zonder geldige identiteitskaart kunnen ze zich bijvoorbeeld niet aanmelden voor een behandeling in een psychiatrisch ziekenhuis of kunnen ze zich niet inschrijven op een wachtlijst voor een sociale woning. Ik bekijk daarbij ook welke rol de lokale besturen kunnen spelen. Want ook zij kunnen een belangrijke impact hebben op de re-integratie van gedetineerden door de omkadering die zij kunnen bieden via hun eigen diensten rond bijvoorbeeld sociale huisvesting of schuldhulpverlening. Hierbij kan bovendien ingezet worden op de brug van binnen naar buiten door deze diensten al tijdens de detentie te betrekken. Ook wordt bekeken hoe deze samenwerking kan ingebed worden in het detentieplan dat op basis van federale wetgeving voor iedere gedetineerde moeten worden opgemaakt. Ik zet hiervoor de gesprekken met mijn federale collega bevoegd voor Justitie verder.

Werk is één van de belangrijkste factoren voor een succesvolle re-integratie. Daarom is het belangrijk dat we gedetineerden al van in de gevangenis voorbereiden op het vinden van werk om te vermijden dat ze hervallen wanneer ze buiten zijn. Door het voorzien van beroepsopleidingen en door het opdoen van werkervaring, wordt de stap naar de arbeidsmarkt kleiner. Beide zaken combineer ik in samenwerking met mijn collega-minister bevoegd voor werk in het project 'Bos- en natuurbeheer' dat in 2022 verder gezet zal worden. Binnen dit project worden in 2022 nieuwe praktijkgerichte opleidingen natuur-, bos- en landschapsbeheer georganiseerd waarmee ze op de arbeidsmarkt aan de slag kunnen. Er worden pilootgevangenis aangeduid waar deze opleidingen georganiseerd kunnen worden en er worden bedrijven bij het project betrokken die stages kunnen aanbieden zodat de gedetineerden in een echte werkomgeving ervaring kunnen opdoen. Zo maken we deze bedrijven warm om ex-gedetineerden in dienst te nemen en kunnen ze andere bedrijven stimuleren dat ook te doen. Ook in andere sectoren worden voorbereidingen getroffen om gedetineerden werkervaring te laten opdoen in het regulier circuit en bedrijven vertrouwd te maken met de doelgroep van gedetineerden.

Ik besteed ook extra aandacht aan de continuïteit tussen de hulp- en dienstverlening binnen de gevangenis en de trajecten die met ex-gedetineerden worden doorlopen, onder meer door de justitieassistenten. Zo kregen de justitieassistenten in het kader van radicalisering een nieuw mandaat waardoor ze reeds in de gevangenis met de justitiabele aan de slag kunnen (cfr. infra). Ik zal deze aanpak evalueren en gaan bekijken of het nuttig is om ook voor andere feiten ervoor te zorgen dat de justitieassistenten reeds tijdens detentie, voor de gedetineerde vrijkomt, betrokken kunnen worden om zo de overgang naar buiten beter voor te bereiden en te zorgen voor een betere informatie-uitwisseling met bijvoorbeeld de psychosociale dienst of andere diensten van het gevangeniswezen. Op die manier kunnen we het traject van binnen naar buiten laten doorlopen. Ik zal nagaan welke de randvoorwaarden en budgettaire implicaties zijn om zulke gecontinueerde dienstverlening mogelijk te maken voor wie vrijkomt en opgevolgd wordt door de justitiehuisen. Ik laat de teams van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en van de justitiehuisen in 2022 samen een analyse en stappenplan maken die de verschillende opties voor een trajectmatige overgang zullen bepalen.

Met het Directoraat-Generaal van de Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI) werk ik verder nauw samen in het kader van het samenwerkingsakkoord inzake hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Het akkoord wordt ook vernieuwd en zal op beide niveaus bekrachtigd worden. In de schoot van dit akkoord sluit ik in 2022 een nieuwe ICT-overeenkomst met hen, die ons wederzijdse engagement inzake informatie- en communicatietechnologie vastlegt. De digitale noden die vanuit alle deeldomeinen worden aangehaald, zet ik blijvend op de agenda bij de partners van justitie. Op die manier kunnen we maximaal samenwerken om gedetineerden digitale vaardigheden aan te leren die cruciaal zijn voor re-integratie. Verder willen we samen een taalbeleid voeren om gedetineerden gericht te bereiken door helder te communiceren, afgestemd op de doelgroep, via duidelijke informatiestromen enzovoorts. Tenslotte wordt het traject rond de hervorming van de penitentiaire gezondheid waarbij de bevoegdheid van Justitie federaal wordt overgeheveld naar Volksgezondheid, op mijn vraag vervolgd, samen met de bevoegde ministers van de deelstaten en de federale overheid. Zo kan er voor gedetineerden gewerkt worden aan een toereikend aanbod. Vooral op vlak van de verslavingszorg is de nood erg hoog. Een derde van de gedetineerde gebruikt namelijk drugs in detentie. Investeren op vlak van werk, onderwijs, wonen enzovoorts heeft weinig zin als de onderliggende verslavingsproblematiek niet wordt aangepakt. De kansen op een succesvolle re-integratie zijn op die manier miniem.

De krijtlijnen van het strategisch plan zijn er dus op gericht om de komende jaren een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van de doelgroep uit te bouwen, om hun re-integratie te bevorderen, want uiteindelijk komen zij allemaal terug in onze maatschappij terecht. Via dit strategisch plan werken de verschillende beleidsdomeinen dan ook nauw samen om de hulp- en dienstverlening te doen slagen. Een helder kader voor informatie-uitwisseling helpt hen goed af te stemmen bij de organisatie van aanbod en ook in individuele dossiers. In 2022 werk ik met de bevoegde vakministers het besluit van de Vlaamse Regering verder af dat uitvoering geeft aan het luik gegevensdeling binnen het decreet van 8 maart 2013.

In het kader van het Masterplan III zal de FOD Justitie haar penitentiaire infrastructuur aanvullen met nieuwe transitie- en detentiehuisen en ook de uitvoering van de korte straffen staat gepland. Ik zal het komende jaar het bestaande overleg tussen de bevoegde kabinetten en administraties verder aanwenden om tijdig de impact op de hulp- en dienstverlening en de justitiehuisen van deze processen in te schatten. De kansen die zich mogelijks aandienen om in deze nieuwe context op maat te gaan werken met de doelgroep van gedetineerden en geïnterneerden, zal ik aangrijpen en mijn beleid eraan linken.

1.1.2.2 OD 2. Het elektronisch toezicht als gemeenschapsgerichte straf of maatregel

Ik neem de werking en processen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht verder onder de loep en bekijk waar er kan geoptimaliseerd worden.

Het onderzoek om de doelgroep van personen onder elektronisch toezicht in kaart te brengen is afgelopen jaar van start gegaan. Er wordt onder meer aan de hand van zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek nagegaan welk profiel justitiabelen onder elektronisch toezicht hebben, welke inbreuken tijdens de uitvoering van het elektronisch toezicht voorkomen, wat de verschillende reacties hierop zijn, en hoe de opvolging van de

verslagen na niet-naleving van de maatregelen vanuit het VCET gebeurt. De stuurgroep is voor de eerste keer bijeen gekomen en de analyse en rapportering van de resultaten worden verwacht in 2022. Op basis hiervan zal ik bekijken tot welke verbetertrajecten ik kan komen. Ook zal ik indien relevant aanbevelingen meegeven aan mijn federale-collega minister van Justitie.

Daarnaast liet ik in de afgelopen periode de nodige onderzoeken uitvoeren naar een duurzame en professionele verbetering voor de ICT-infrastructuur van het VCET, zodat ik de periodieke rapportering van data kan verbeteren en gebruik kan maken van moderne visualisatietools. Op die manier zal mijn personeel betere en gebruiksvriendelijke tools hebben om hun opdrachten uit te voeren en zal ik betere input van data voor mijn beleid verkrijgen. Ook zal het de informatiedoorstroming naar de opdrachtgevers en partners vergemakkelijken. In de komende periode ga ik verder aan de slag om de voorstellen uit het onderzoek te implementeren. Deze worden ook meegenomen in de ICT- transitie naar het nieuwe agentschap (cfr. infra). Verder ben ik een project gestart om een digitaal platform voor het VCET te laten bouwen, zodat we op termijn een interactieve dienstverlening kunnen aanbieden aan de justitiabelen onder elektronisch toezicht. Zo zal het bijvoorbeeld voor zowel mijn personeel als de justitiabele makkelijker zijn om zijn uurrooster in het kader van het elektronisch toezicht te raadplegen en wijzigingen aan te brengen waar nodig.

Het is natuurlijk van cruciaal belang dat justitiabelen onder elektronisch toezicht te allen tijde gemonitord worden. De continuïteit van het VCET moet dan ook constant gegarandeerd kunnen blijven. Om dit te formaliseren ben ik bezig om een business continuity plan (BCP) te finaliseren. Dit plan werkt preventief de procedures uit om in geval van een ramp of stroompanne het VCET toe te laten de monitoring van de justitiabelen verder te zetten.

In het licht van de aanhoudende coronacrisis, kiezen onderzoeksrechters er nog steeds vaker voor om beklagden in voorlopige hechtenis thuis onder elektronisch toezicht te plaatsen om op die manier zoveel mogelijk bewegingen in en uit de gevangenissen te vermijden. Het gebruik van deze modaliteit is met maar liefst 69% toegenomen sinds de start van de coronamaatregelen in maart 2020, wat opnieuw een forse stijging is in vergelijking met het voorgaande jaar, toen de stijging 44% bedroeg. Dit had een enorme impact op het personeel en materiaal van het VCET. Ik heb er als verantwoordelijke minister voor gezorgd dat er steeds voldoende enkelbanden waren om aan de vraag te voldoen, en dit zal ik blijven doen om een snelle en kordate strafuitvoering te garanderen.

Wat het materiaal betreft, heb ik recent een gezamenlijke overheidsopdracht gelanceerd, in samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap en Franse Gemeenschap, om in de aankoop van nieuw materiaal te voorzien. De Vlaamse overheid zal hierbij fungeren als aanbestedende overheid. Om het proces deze keer in goede banen te leiden werd een specifiek projectteam opgezet, met een projectleider, aankoper en ondersteunende juristen om deze concurrentiedialoog in goede banen te leiden. De marktbevraging wordt dit najaar gestart en zal lopen tot september 2022, om ervoor te zorgen dat alle nodige modaliteiten waar nieuwe enkelbanden aan moeten voldoen, zorgvuldig getest kunnen worden. De nieuwe overheidsopdracht staat tevens in het teken van innovatie. Ik wil alle mogelijkheden bekijken die een slimme enkelband ons kan bieden: geolokalisatie met betrekking tot contactverboden, het registreren van plaatsverboden, interactieve communicatie met de justitiabele, eventueel alcohol en/of drugsmeters, etc. Na de

toewijzing van deze overheidsopdracht, zal ik het nodige doen voor de verdere uitrol en implementatie van het nieuwe materiaal in 2023.

Daarnaast heb ik de huidige, verouderde enkelbanden, nu reeds vervangen door nieuw materiaal. Gezien de problemen met de vorige overheidsopdracht en de vele mankementen bij het vorig materiaal, heb ik een overeenkomst gesloten met de huidige leverancier om al ons oud materiaal te vervangen door nieuwe enkelbanden. Dit moet ervoor zorgen dat er minder technische interventies nodig zijn wegens gebrekkig materiaal en zorgt ervoor dat er ook voldoende stock is om nieuwe enkelbanden te kunnen bestellen. Deze upgrade ging gepaard met het vervangen van enkelbanden, het vervangen van de software, het vernieuwen van het monitoringsprogramma, het opleiden van het personeel, etc. Een ongeziene operatie die het personeel van het VCET op heel korte termijn moest doorvoeren om ervoor te zorgen dat alle justitiabelen op een correcte manier opgevolgd worden.

Gezien de grote stijging van het aantal justitiabelen onder een enkelband kwam ook het personeelsbestand van het VCET onder druk te staan. Daarom heb ik het afgelopen jaar voor de versterking van 18 nieuwe medewerkers (waaronder mobiele eenheid, monitoring, stafmedewerkers,...) bij het VCET gezorgd. In het kader van de uitvoering van de wet externe rechtspositie voorzie ik eveneens in bijkomend personeel op het terrein bij het VCET.

Tenslotte zal ik, in uitvoering van het decreet jeugddelinquentierecht, en in samenwerking met de minister van Welzijn, ook de sanctiemodaliteit van elektronisch toezicht voor jeugddelinquenten introduceren. Hierbij doe ik onder andere beroep op de opgebouwde expertise in Vlaanderen vanuit de justitiehuisen en het VCET bij de begeleiding en elektronische monitoring voor volwassenen, alsook op een werkgroep met experts jeugddelinquentie en de academische wereld. Verder wordt er gekeken naar internationale goede praktijken. Er vond bijvoorbeeld reeds een werkbezoek plaats aan Nederland, waar elektronische monitoring voor jeugddelinquenten reeds enkele jaren geleden geïntroduceerd werd. Het aspect jeugddelinquentie zal opgenomen worden in het innovatieve luik van de marktbevraging van de overheidsopdracht voor elektronische monitoring voor volwassenen. Het doel is om een zicht te krijgen op wat er mogelijk is en het meest geschikt is qua materiaal en omkadering voor minderjarigen. Daar zal dus een differentiatie in gemaakt worden ten opzichte van volwassenen. Op basis hiervan zullen we eind 2022 een overheidsopdracht lanceren zodat we in 2023 kunnen starten met een pilootproject. We doen dit allemaal in nauw overleg met alle stakeholders, want alle minderjarigen onder elektronische monitoring zullen ook de nodige begeleiding en behandeling moeten krijgen die inzet op recidivevermindering en re-integratie. Het pilootproject zullen we dan ook nauwgezet opvolgen en evalueren ter voorbereiding van de definitieve implementatie van de elektronische monitoring voor minderjarige delictplegers in Vlaanderen.

1.1.2.3 OD 3. De rol van de justitiehuisen in de gerechtelijke keten versterken en volop inzetten op indicatiestelling, risicotaxatie en risicomangement

Van bij de start van de legislatuur gaf ik aan dat ik wou inzetten op de ontwikkeling van een beleid op maat rond het gebruik van risicotaxatie en risicomangement binnen de justitiehuisen. Ik ben ervan overtuigd dat dit bijdraagt tot een verdere professionalisering van het werk van de justitieassistenten en tot een betere en efficiëntere werking. Dit beleid

ondersteunt namelijk enerzijds de justitieassistent bij het inschatten van het recidiverisico en structureert en onderbouwt het professioneel oordeel van de justitieassistent. Anderzijds ondersteunen de risicotaxatie-instrumenten de justitieassistent ook bij het bepalen van wat nodig is om herhaling van criminaliteit te voorkomen en welke intensiteit van toezicht, opvolging en begeleiding nodig is in concrete casussen.

Het afgelopen jaar werd ter voorbereiding van dit beleid al heel wat werk verzet. Ik vroeg een expertengroep bestaande uit academici en deskundigen uit het werkveld van de justitiehuisen, de magistratuur, het gevangeniswezen en de forensische hulpverlening om een visie uit te werken over de toepassing van risicotaxatie en risicomangement in de justitiehuisen. Ze baseerden zich hiervoor op hun wetenschappelijke kennis, de werking van de justitiehuisen en de verschillende mandaten vanuit de opdrachtgevers, maar ook op goede praktijken zoals bijvoorbeeld in Nederland. Het werk van de expertengroep resulteerde in een visietekst, die ik op 9 juli 2021 voorlegde aan de Vlaamse Regering.

Het is cruciaal dat de verdere uitwerking van deze visie ontwikkeld en wetenschappelijk ondersteund wordt door externe experts in samenwerking met de justitiehuisen, zodat we tot een beleid kunnen komen dat wetenschappelijk onderbouwd is, werkbaar is in de praktijk en gedragen wordt door de mensen op het terrein. Daarom loopt er momenteel een procedure voor de gunning van een overheidsopdracht om samen met interne en externe experts het verdere traject, inclusief de implementatie, vorm te geven. Bovendien acht ik het van groot belang dat er binnen het implementatietraject bekeken wordt waar er opportuniteiten liggen om wat betreft risicotaxatie en risicomangement verder af te stemmen met de partners van de justitiehuisen, zoals de magistratuur, het gevangeniswezen en de hulpverlening. Het is belangrijk dat we kunnen samenwerken om de continuïteit van de keten van risicotaxatie doorheen heel het justitieel traject te verzekeren.

Het is eveneens van belang dat de risicotaxatie gebeurt door mensen met kennis van zaken en met de nodige ervaring. Daarom heb ik alvast vijf psychologen gespecialiseerd in risicotaxatie aangeworven die zich enerzijds zullen toeleggen op het uitvoeren van risicotaxatie maar anderzijds ook zullen inzetten op psychodiagnostiek om het professioneel oordeel van de justitieassistenten nog meer te onderbouwen en de justitiabelen zo naar de juiste hulpverlening te kunnen toeleiden. Dit laatste is vooral noodzakelijk in probatiedossiers waar justitieassistenten steeds meer geconfronteerd worden met justitiabelen waarbij sprake is van onderliggende psychische problemen (zoals bijvoorbeeld persoonlijkheidsstoornissen of verslavingsproblematiek). Momenteel is er heel wat maatschappelijk onaangepast gedrag waarbij de link onvoldoende wordt gelegd naar ernstige psychische aandoeningen. Ook hier moet op gewerkt worden om het recidiverisico te verminderen. Ik wil daarom gericht en zeer selectief inzetten op een adviesfunctie van de psychologen (naast risicotaxatie) voor de ondersteuning van de justitieassistent met betrekking tot op maat aangepaste begeleiding van een steeds groter wordende groep justitiabelen met dubbeldiagnoses en ernstige psychiatrische aandoeningen.

Bovendien zullen deze vijf psychologen de externe experts die zullen worden aangesteld via de hierboven vermelde overheidsopdracht, ondersteunen in de implementatie van het nieuwe beleid. Het komende jaar zal ik nog bijkomende psychologen aanwerven zodat we voldoende expertise in huis hebben om de nodige risicotaxaties intern te kunnen uitvoeren. Op deze manier zet ik volop in op de verdere professionalisering van de justitiehuisen. Ook

wordt de nodige afstemming gezocht met partners zoals de magistratuur, de psychosociale dienst van het gevangeniswezen en de hulpverlening.

1.1.2.4 OD 4. Een snelle, kordate en consequente opvolging en responsabiliserende begeleiding van daders

Omwille van de corona pandemie werd de inwerkingtreding van de Wet Externe Rechtspositie uitgesteld naar 1 december 2021. Afgelopen jaar heb ik de nodige voorbereidingen getroffen om de justitiehuizen en het VCET organisatorisch en inhoudelijk klaar te stomen voor de veranderingen die deze wet met zich mee zal brengen. We verwachten namelijk een stijging van het aantal penitentiaire enquêtes dat uitgevoerd kan worden alsook van het aantal penitentiaire mandaten met voorwaarden. Ook de diensten slachtofferonthaal zullen hun proactief aanbod moeten uitbreiden. Daarnaast is er niet meteen een stijging in het aantal mandaten te verwachten voor het VCET want voor de straffen onder de drie jaar staat het VCET ook reeds in voor de uitvoering van dergelijke straffen onder elektronisch toezicht. Binnen het VCET ligt de impact vooral op het organisatorische aspect omdat er meer en sneller uitvoering zal moeten gegeven worden aan de beslissingen van de strafuitvoeringsrechter.

Via een aantal lokale projecten werk ik in samenwerking met de magistratuur aan een lik-op-stukbeleid voor kleinere, veel voorkomende criminaliteitsvormen (cfr. supra). Het gaat telkens om een snelle, krachtige en op maat gesneden reactie op criminaliteit door samenwerking tussen verschillende partners binnen de strafrechtsketen, zoals de politie, het openbaar ministerie en de justitiehuizen, maar ook de hulpverlening en lokale besturen. Zo werk ik mee aan Sectie M en Plan S in Limburg, en project SAMEN in Mechelen en bij uitbreiding ook in Antwerpen en Neteland. Deze projecten zetten in op een snelle afhandeling van parket of rechtbank door snel gepaste maatregelen op te leggen via tussenkomst van de justitieassistent. Hiermee wordt niet enkel het uitblijven van recidive beoogd, maar het moet ook leiden tot een groter gevoel van rechtvaardigheid bij slachtoffers, en tot meer veilige en leefbare buurten. Daarom heb ik ter ondersteuning van Sectie M en project SAMEN de afgelopen periode extra justitieassistenten ingezet die ik heb aangeworven via het personeelsplan. Ook mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur en mijn collega-minister van Welzijn ondersteunen mee het project SAMEN om de lokale hulpverlening in de pregerechtelijke keten te versterken. Daarnaast investeerde ik de afgelopen periode ook in de wetenschappelijke opvolging van project SAMEN om zowel het recidive-effect als het effect op veiligere buurten te meten. Voor Plan S heb ik een coördinator aangesteld om de samenwerking tussen de verschillende partners te stroomlijnen en het draagvlak te verstevigen. Ook ga ik verder in overleg met het federale niveau met het oog op een mogelijke uitrol van deze projecten want het is belangrijk dat de huidige straffeloosheid effectief snel en efficiënt aangepakt wordt en dat er echt werk gemaakt wordt van een lik-op-stukbeleid.

De drugopvolgingskamers (DOK) van Antwerpen, Mechelen en Turnhout zijn gespecialiseerde kamers binnen de rechtbank die de mogelijkheid verschaffen aan de beklaagde om – onder toezicht van deze kamer – aan zijn of haar drugprobleem te werken. De justitieassistenten staan in voor de tussenkomst in de rechtbank en de toeleiding naar de juiste drughulpverlening. Wanneer een rechter van oordeel is dat een ambulante behandeling niet zal volstaan om van een drugsverslaving af te raken, heeft de beklaagde de keuze om ofwel mee te werken aan dit traject ofwel een straf te krijgen. Daarbij moet

de beklagde zich gedurende een lange periode laten begeleiden en gedurende die periode één keer per maand voor deze gespecialiseerde kamer gaan bewijzen dat hij of zij clean is. Lukt dat, dan krijgt de beklagde opschorting van straf. Ik heb het afgelopen jaar bijkomende justitieassistenten aangeworven om aan deze DOK's mee te werken. Er bestaan ook proefprojecten rond deze DOK's in de vorm van een drugbehandelingskamer (DBK) in Gent of het drugsbehandelingstraject binnen de correctionele rechtbank van Brugge (DBT). Maar ik heb gemerkt dat ook andere parketten en rechtbanken vragende partij zijn naar gelijkaardige initiatieven en vooral uniformiteit van de werking hierin vragen. Via de Interministeriële Conferentie voor de Justitiehuizen ben ik dan ook reeds in overleg met mijn federale collega-minister van Justitie over hoe we een structurele inbedding kunnen vormgeven om een wildgroei en de versnippering in het aanbod tegen te gaan. Het doel is om te komen tot een uniforme en structurele werking van de DOK's met de bijhorende inzet van de justitieassistenten om zo druggerelateerde criminaliteit beter aan te kunnen pakken. Want vanuit de justitiehuizen is er steeds een grote bereidheid geweest om mee te draaien in pilootprojecten, zelfs zonder dat ze hier een officieel mandaat voor kregen. Maar we zijn de pilootfases ondertussen voorbij en de tijd is rijp om op basis van de verschillende modellen tot één uniforme werkwijze te komen die kan toegepast worden in heel Vlaanderen. Op mijn vraag werden daarom de verschillende werkingen van de bestaande initiatieven in kaart gebracht en onderzocht welk model het meest geschikt is voor een structurele uitrol. Daarnaast wil ik verder inzetten op de wettelijke verankering van deze kortdurende intensieve trajecten en ijver ik voor een nieuw mandaat voor de justitiehuizen in dit kader. Hiervoor werk ik met mijn federale collega-minister van justitie aan een wetgevend initiatief, dat verder besproken zal worden binnen de Interministeriële Conferentie Justitiehuizen. Maar voor het doen slagen van deze kortdurende intensieve trajecten is er niet enkel afstemming nodig met de bevoegde parketten en dus de federale regering, maar is een vlotte doorstroming naar de drughulpverlening eveneens noodzakelijk. Om daar aan tegemoet te komen heeft collega-minister Beke reeds een extra investering in de drughulpverlening gedaan. Verder bekijken we de regionale afstemming van drughulpverlening en andere hulpverlening voor justitiabelen momenteel samen in het kader van de hervorming van de zorgtrajecten voor justitiabelen dat nu lopende is. Ondertussen laat ik binnenkort een interne werkgroep aan de slag gaan om de implementatie van dit nieuwe mandaat binnen de afdeling justitiehuizen alvast voor te bereiden. Zo zal ook onderzocht worden hoe dit mandaat kan geïntegreerd worden binnen SIPAR, het registratiesysteem voor het administratief beheer van de opdrachten voor de justitiehuizen.

Daarnaast zet ik ook verder in op de aanpak van tienerpooiers. Het afgelopen jaar zorgde ik al voor een aparte registratie van het fenomeen tienerpooiers in het registratiesysteem van de justitiehuizen, zodat we kunnen zorgen voor een meer gerichte opvolging. Ik vroeg de federale collega's bevoegd voor politie en justitie, alsook het College van procureurs-generaal hetzelfde te doen. Intussen heeft het College een definitie opgesteld voor het fenomeen en bekijken ze momenteel de verdere stappen om die te integreren in hun registratiesystemen. Wanneer de registratiesystemen op punt staan, kunnen we dossiers doorheen de strafrechtsketen volgen en zo belangrijke informatie verzamelen om het fenomeen verder in kaart te brengen en de aanpak ervan op deze informatie af te stemmen. Om in zijn geheel beter zicht te krijgen op de problematiek en het profiel van tienerpooiers, lanceerde ik een overheidsopdracht voor een onderzoeksproject naar het profiel en de aanpak van tienerpooiers. In dit onderzoek zal nagegaan worden wat de kenmerken van dit soort daders zijn, hoe dergelijke feiten tot stand kunnen komen, wat de strafrechtelijke reactie is (inclusief de rol van het slachtoffer) en welke

recidiveverminderende maatregelen er kunnen genomen worden. Dit onderzoek zal ook verder opgevolgd worden in de werkgroep rond daders die ik vorig jaar oprichtte in de schoot van de reeds bestaande stuurgroep tienerpooiers. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de justitiehuisen, agentschap opgroeien, justitie op federaal niveau en politie en heeft dus de ideale samenstelling om dit verder op te volgen.

Door de impact van de coronamaatregelen moesten organisaties die werkstraffen omkaderen noodgedwongen voor lange tijd de deuren sluiten. Bij de versoepelingen plooiden ze zich door de gezondheidsrisico's verbonden aan de toelating van externen in eerste instantie terug op hun eigen corebusiness en personeel, waardoor de impact hiervan tot op vandaag nog steeds sterk voelbaar blijft in de praktijk. Dit heeft als gevolg dat nieuwe werkstrafdossiers gedurende een lange tijd moeizaam opstartten, vooral in de gerechtelijk arrondissementen van Antwerpen, Brussel en Limburg. Daarnaast stel ik vast dat de instroom van werkstrafdossiers sterk is gestegen. In 2020 ontvingen de Vlaamse justitiehuisen in totaal 3.850 nieuwe autonome werkstraffen. Tijdens de eerste 8 maanden van 2021 waren dat er al 4.291. De stijging is voornamelijk opvallend in Brussel en deels te wijten aan coronaovertredingen. Daarom zal ik een tijdelijk bijkomend aanbod creëren in de gerechtelijke arrondissementen waar we de meeste problemen ondervinden, namelijk Antwerpen, Brussel en Limburg onder de vorm van mobiele werkvloerprojecten. Een mobiel werkvloerproject houdt in dat er met een groep werkgestraften taken worden uitgevoerd bij externe organisaties die een nood aan werkkrachten hebben. Het doel is om maatschappelijk relevant werk te doen in het kader van de werkstraf bij bijvoorbeeld scholen, vzw's die werken met mensen in armoede, daklozen, organisaties die werken met verwaarloosde dieren, voedselbedeling, etc. Met de oprichting hiervan wil ik voorzien in een uitbreiding van prestatieplaatsen en opvolging door werkvloerbegeleiders, zodat er steeds een kordate uitvoering van de werkstraffen gegarandeerd wordt. In het gerechtelijk arrondissement Brussel zet ik bijkomend in op de integratie van een dispatchingsfunctie in een mobiel werkvloerproject. Deze dispatchingsfunctie voorziet in de toeleiding van de werkgestraften naar een prestatieplaats, de verdere opvolging van de werkstraffen, en het bieden van ondersteuning aan de andere prestatieplaatsen. Daarnaast zal ik ook een mobiel werkvloerproject oprichten bij OVAM in samenwerking met Mooimakers. Het aanpakken en opruimen van zwerfvuil is een topprioriteit voor mij en werkgestraften kunnen hier de perfecte bijdrage leveren tot een propere en milieubewuste maatschappij. Daarnaast zal ik ook werkgestraften inzetten bij de ecoteams op verschillende grote evenementen, breid ik de plaatsen bij Natuurpunt en Natuur en Bos uit, heb ik extra prestatieplaatsen gevonden bij verschillende steden en gemeenten (groendienst, begraafplaatsen, containerpark, ...), de gemeenschapsinstellingen, kringloopwinkels, dierenopvangcentra, etc. Waar er anders een 50tal extra plaatsen per jaar bij komen, zorg ik de komende twee jaar voor de creatie van maar liefst 1400 extra prestatieplaatsen.

Daarnaast blijf ik verdere structurele acties ondernemen. Ik wil een uniform kader voor de uitvoering van de werkstraffen ontwikkelen en er voor zorgen dat er een gebiedsdekkend aanbod van prestatieplaatsen is, met de nodige aandacht voor minder evidente regio's en de mogelijkheden van weekend- of avondwerk. Hiervoor heb ik in 2021 een interne analyse van het landschap rond de uitvoering van de werkstraffen uitgevoerd. Een werkgroep zal in de komende periode met de resultaten van deze analyse aan de slag gaan om een concreet actieplan op te stellen dat tegemoet komt aan de noden in de praktijk. Ik werk hiervoor nauw samen met de diverse samenwerkingspartners en opdrachtgevers. Op die manier wil ik garanderen dat elke werkgestrafte binnen de wettelijk voorziene termijn zijn werkstraf kan uitvoeren zodat straffeloosheid maximaal wordt tegengegaan.

1.1.2.5 OD 5. De nodige aandacht voor daders met multi-problematieken

Het vinden van de juiste hulp voor niet-gedetineerde justitiabelen met psychische kwetsbaarheid is niet altijd even evident. Samen met mijn collega-minister van Welzijn ben ik bezig met een oefening om de toegankelijkheid van de hulp- en dienstverlening voor deze justitiabelen te verhogen. Op basis van een intensieve consultatie van het Vlaams Overlegplatform Geestelijke Gezondheid bij de zorgactoren en justitiehuisen werd het zorgaanbod en de samenwerking tussen zorg en justitiehuisen in kaart gebracht en een gezamenlijke visie op forensische hulpverlening uitgetekend (de template forensisch hulpverlening). Met deze input stap ik, met mijn collega-minister van Welzijn, in een vervolgtraject waarbij er een model van samenwerking tussen hulpverlening en justitie wordt opgezet. In dit model wordt gedacht aan enerzijds casustafels om dossiers te bespreken die niet bij de hulpverlening aangemeld geraken en anderzijds provinciale platforms waarbij casusoverstijgend en structureel problemen kunnen aangekaart worden en oplossingen gezocht worden. In dat kader werd er ook overleg gepleegd met de federale minister van Volksgezondheid die hier ook een rol in te spelen heeft, wat betreft het residentieel psychiatrisch aanbod. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan een samenwerkingsprotocol tussen de hulpverlening en de justitiehuisen om samenwerkingsafspraken rond onder andere informatie-uitwisseling vast te leggen. Op die manier willen we ervoor zorgen dat iedere justitiabele een geschikt hulpverleningsaanbod vindt, onafhankelijk van de regio waar hij woont of de specifieke (multi-)problematiek waarmee hij kampt om zo te komen tot een vlotte samenwerking tussen de hulpverlening en de justitiehuisen.

Daarnaast werk ik met de minister van Welzijn en de federale ministers van Justitie en van Volksgezondheid verder aan de herziening van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Daarvoor heb ik het begeleidingscomité met de verschillende partners – waarnaar in het samenwerkingsakkoord ook verwezen wordt – samengeroepen. Een vertegenwoordiger vanuit Volksgezondheid werd eraan toegevoegd om zo ook het residentiële aanbod mee te nemen in het verhaal. Het begeleidingscomité bekijkt nu in verschillende werkgroepen welke aanpassingen nodig zijn om tegemoet te komen aan de noden op het terrein en of en hoe dit samenwerkingsakkoord kan opengetrokken worden naar andere (multi-)problematieken. In het voorjaar 2022 verwacht ik vanuit het begeleidingscomité nieuwe teksten van dit samenwerkingsakkoord waarmee we dan met alle bevoegde ministers aan de slag kunnen.

1.1.2.6 OD 6. Een structurele aanpak van radicalisering

De opvolging van geradicaliseerden door de Lokale Integrale Veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC's R) is cruciaal in de aanpak en preventie van radicalisering. Het is dan ook van belang dat zoveel mogelijk diensten hieromtrent informatie kunnen uitwisselen binnen dit casusoverleg. In dit kader werd op mijn initiatief en dat van mijn collega-minister voor Binnenlands Bestuur het decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de LIVC's R gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 9 juli 2021. Hierdoor worden de medewerkers van een aantal Vlaamse diensten en voorzieningen en gesubsidieerde organisaties gemachtigd om deel te nemen aan een LIVC R en kunnen er

informatie die betrekking heeft op het voorkomen van terroristische misdrijven delen zonder hun beroepsgeheim te doorbreken. In de afgelopen periode heb ik ook de lokale besturen aangesproken om de justitiehuisen systematisch uit te nodigen op die LIVC's R wanneer justitiabelen besproken worden, zodat de justitiehuisen optimaal kunnen meewerken aan de goede informatie-uitwisseling binnen dat kader.

In het verlengde van dit LIVC R decreet werkte ik in samenwerking met mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, en de betrokken sectoren een draaiboek voor de lokale besturen en vraag- en antwoordfiche voor de socio-preventieve actoren uit om duiding te geven bij het decreet en praktijkgerichte vragen over deelname aan een LIVC R te beantwoorden. In het voorjaar van 2022 voorzien we ook informatiesessies waarop praktische vragen per sector zullen beantwoord worden.

Tenslotte ben ik, ook met mijn collega-ministers van Binnenlands Bestuur en Welzijn, in overleg gegaan met de federale regering om een aantal andere noodzakelijke modaliteiten van een LIVC R, die we niet op Vlaams niveau in ons decreet konden regelen, te verankeren in een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de federale regering. We hebben reeds een eerste interfederaal overleg over gehad en hopen dit interfederaal samenwerkingsakkoord zo snel mogelijk te finaliseren.

In samenwerking met het gevangeniswezen leg ik de laatste hand aan het nieuwe mandaat voor de justitiehuisen inzake reclassering van geradicaliseerden. In de afgelopen periode heb ik concrete samenwerkingsafspraken gemaakt met het gevangeniswezen rond de uitvoering van dit mandaat. Deze werden opgesteld op basis van een visietraject dat doorlopen werd met de hulp- en dienstverlenende partners, de justitiehuisen en het gevangeniswezen rond de aanpak van radicalisering in de Vlaamse en Brusselse gevangenis. Deze visie maakt een afgestemde multi-agency aanpak op maat van de geradicaliseerde gedetineerden mogelijk. De visie en uitgewerkte instrumenten zijn verwerkt in het bijhorende draaiboek radicalisering, dat dit najaar werd verspreid binnen de gevangenisdiensten en de diensten hulp- en dienstverlening. In 2022 wordt het nieuwe mandaat in de verschillende gevangenis geïmplementeerd, waarna er een evaluatie zal volgen. De justitiehuisen staan paraat om te starten met dit nieuwe mandaat en wachten enkel nog op instructies van de dienst gevangeniswezen. Dit betekent dat in radicalisering gespecialiseerde justitieassistenten, samen met de diensten binnen de gevangenis, de reclassering van de geradicaliseerde gedetineerden zullen voorbereiden nog voor een gedetineerde met voorwaarden vrij komt. Daarbij zal rekening gehouden worden met het traject van disengagement dat de geradicaliseerde al gelopen heeft, wat zijn recidiverisico is, en welke thuis- en netwerksituatie hij heeft bij vrijlating. Op basis van die factoren kan de justitieassistent een gemotiveerd advies verlenen aan de gevangenisdirecteur in het kader van de voorwaarden die moeten worden opgelegd. Door de brug tussen binnen- en buiten de gevangenis te slaan, kan de justitieassistent ook veel beter goedlopende trajecten verderzetten.

Analoog met de LIVC's R is het ook in dit kader belangrijk dat er de nodige informatiedeling en casuoverleg is binnen de gevangensmuren. Om dat juridisch-technisch mogelijk te maken, heb ik samen met mijn federale collega-minister van Justitie een samenwerkingsakkoord rond de Penitentiaire Integrale Veiligheidszellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (PIVC R) uitgeschreven. Een PIVC R betreft een platform binnen de gevangenis waarbinnen een casuoverleg kan worden georganiseerd

met als doel het voorkomen van terroristische misdrijven. Dit betekent dat het huidige casuoverleg in de gevangnissen uitgebreid wordt, daar een PIVC R ook het beroepsgeheim van de deelnemers beschermt. De deelnemers zullen dus binnen deze PIVC R informatie ter voorkoming van terroristische misdrijven kunnen delen zonder dat ze hierbij hun eventuele beroepsgeheim schenden. PIVC R zal naast de deelnemers van een LIVC R ook bestaan uit actoren uit het gevangeniswezen zoals de gevangenisdirecteur, de psychosociale dienst, de referentiepersoon, het aanspreekpunt radicalisering, enzoverder. Net zoals bij een LIVC R kunnen ook de burgemeester en de Information Officer van de politie deel uitmaken van een PIVC R om de continuïteit in de informatiedoorstroming naar een LIVC R te verzekeren en zo de brug tussen binnen en buiten de gevangensmuren te maken. Vanzelfsprekend zullen ook de justitiehuisen hieraan deelnemen. Zij worden 6 maanden na opsluiting van de gedetineerde en 6 maanden voor de voorziene datum van voorwaardelijke invrijheidsstelling uitgenodigd door de gevangenisdirecteur.

Het verbeteren van informatiedeling werd bovendien ook als aanbeveling meegegeven door de Parlementaire Onderzoekscommissie na de aanslagen. Daarom is er op mijn initiatief een verbindingsofficier met veiligheidsmachtiging, ten dienste van de voltallige Vlaamse Regering, aangesteld in 2021. Hij dient de informatie-uitwisseling tussen federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten en diensten en voorzieningen van de Vlaamse overheid te coördineren waarbij een continue informatie-uitwisseling tussen hen centraal staat. Deze rol van bevoorrecht aanspreekpunt van de verbindingsofficier heeft het afgelopen jaar al zijn nut bewezen in een aantal actuele lopende zaken. Om deze opdracht te bewerkstelligen, bereidt de verbindingsofficier momenteel een uniform protocolakkoord voor met de Veiligheid van de Staat (VVSE), het Orgaan voor de Coördinatie en Analyse van de Dreiging (OCAD) en het Centrum voor Cybersecurity België (CCB).

Nog in het kader van een verbeterde informatiedeling, zal ik een kader uitwerken voor de input van de justitiehuisen in de Gemeenschappelijke Gegevensbank 'Terrorist Foreign Fighters' (GGB), die beheerd wordt door het OCAD. Momenteel hebben de justitiehuisen reeds leesrechten en schrijfplichten in de GGB. In samenspraak met OCAD heb ik beslist om de informatie-uitwisseling tussen onze diensten uit te breiden om de opvolging van geradicaliseerden op alle niveaus te verbeteren. Onze diensten zullen in de komende periode dan ook een protocol afsluiten om de nieuwe afspraken te verankeren.

Verder vind ik het belangrijk dat de justitiehuisen op de hoogte zijn van de laatste wetenschappelijke ontwikkelingen op vlak van de aanpak en preventie van radicalisering. De experts radicalisering binnen de justitiehuisen gebruiken sinds maart 2021 het risicotaxatie-instrument VERA-2-R om in te schatten wat het recidiverisico is en welke opvolging er nodig is. Ze hebben daar een specifieke opleiding voor gekregen en zullen ook de nodige informatie uitwisselen met het gevangeniswezen, die hetzelfde risicotaxatie-instrument gebruiken. De justitiehuisen nemen ook deel aan een Europese evaluatieonderzoek over de tool. Momenteel worden de resultaten van dit onderzoek verder geanalyseerd. Daarnaast engageren de justitiehuisen zich om deel te nemen aan een onderzoek naar het ontwikkelen van een aanpak voor de re-integratie van terugkeerders, binnen het interdisciplinair onderzoekproject REGUIDE, gefinancierd door BELSPO.

Verder vind ik het van uiterst groot belang dat we, naast de expertise die we nu al hebben in de justitiehuisen, ook binnenshuis een multidisciplinair team ter beschikking hebben dat kan instaan voor de begeleiding van potentieel gewelddadige extremisten. Het

theologische aspect en/of ideologisch kader is slechts één onderdeel van radicalisering. Ook andere zaken spelen hierbij een rol. Dikwijls is er immers sprake van andere vormen van criminaliteit, psychische stoornissen, drugs, beïnvloeding, etc. Daar moet ook op gewerkt worden. In afwachting van de verdere uitrol van een multidisciplinair team, heb ik de samenwerking met een externe partner die multidisciplinair te werk gaat minstens tot eind 2021 verlengd. Ondertussen heb ik ook de procedure in gang gezet voor de aanwerving van een expert radicalisering. Hij/zij zal toegevoegd worden aan het team van psychologen dat zal instaan voor risicotaxatie en psychodiagnostiek (cfr. supra).

Behalve de onmiskenbare rol die de justitieuhuizen opnemen in de strijd tegen radicalisering, extremisme, terrorisme, moet deze strijd ook binnen alle andere beleidsdomeinen gevoerd worden. Zo werd het nieuwe Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie 2020-2024 goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 mei 2021, op voorstel van mij en mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur (cfr. supra).

1.1.3 SD 3. Een laagdrempelige, kwalitatieve en efficiënte juridische eerstelijnsbijstand

Sinds 1 juli 2014 is Vlaanderen inhoudelijk bevoegd voor de juridische eerstelijnsbijstand en de commissies die de bijstand organiseren, en sinds 1 januari 2015 voor de subsidiëring van de commissies. Om het decreet houdende de justitieuhuizen en de juridische eerstelijnsbijstand effectief in werking te laten treden, was er nog een uitvoeringsbesluit nodig. Het afgelopen jaar werd het goedkeuringsproces voor het uitvoeringsbesluit wat betreft de juridische eerstelijnsbijstand opgestart zodat ik het dit najaar nog kan finaliseren. Hierdoor treedt vanaf 2022 het nieuwe Vlaamse kader in werking voor de commissies juridische eerstelijnsbijstand waardoor de bestaande federale regelgeving waarop de commissies zich tot nu toe baseerden, opgeheven wordt.

In 2022 wordt er een overgangperiode voorzien en zal een eerste keer de subsidiëring gebeuren op basis van het nieuwe regelgevend kader. In deze periode zullen de commissies voor juridische eerstelijnsbijstand zich organiseren naar de nieuwe erkenningsvoorwaarden, zullen ze een meerjarenplan opmaken waarin ze onder andere moeten aangeven hoe ze zullen inzetten op een laagdrempelig aanbod en het bereiken van kwetsbare groepen, hernieuwen ze hun samenstelling en huishoudelijk reglement. Op deze manier kunnen we eindelijk op basis van een Vlaams uniform kader een laagdrempelige, gestroomlijnde, kwalitatieve en efficiënte juridische eerstelijnsbijstand garanderen. Aan de hand van de meerjarenplannen, de jaarlijkse inhoudelijke en financiële verslagen zal ik bovendien de werking van de verschillende commissies monitoren en bijsturen waar nodig.

Daarnaast krijgt de samenwerking tussen de Zorgcentra na Seksueel Geweld en de commissies juridische eerstelijnsbijstand concreet vorm in een proefproject waardoor slachtoffers van seksueel geweld de mogelijkheid krijgen om zeer snel na de feiten, nog voor het indienen van de klacht en als ze dat willen, juridisch advies in te winnen (cfr. supra).

1.1.4 SD 4. Maximale optimalisatie van de werkprocessen

1.1.4.1 OD 1. Versterking van de samenwerking van de justitiehuizen met justitie, politie, hulpverlening en lokale besturen

Zoals de twee voorgaande jaren zal ik het komende jaar maximaal gebruik maken van de autonomie die de federale regelgeving mij geeft om de middelen inzake de alternatieve gerechtelijke maatregelen die zich situeren op federaal niveau optimaal in te zetten ter ondersteuning van mijn beleid. Intussen werk ik verder aan het Vlaams regelgevend kader om hieromtrent op een gestroomlijnde manier subsidies te kunnen geven. Zo heb ik in de afgelopen periode sterk ingezet om op legistisch en budgettair vlak de nodige voorwaarden te creëren om de gedragstrainingen op een kwalitatieve wijze vorm te kunnen geven. Ook inhoudelijk zette ik het afgelopen jaar de gedragstrainingen op punt. Zo werkte ik een vademecum af met de krijtlijnen voor alle gedragstrainingen. Op die manier kan ik garanderen dat, in tegenstelling tot de huidige situatie met een erg gedifferentieerd aanbod, de inhoud van de modules enerzijds en het aanbod ervan anderzijds over heel Vlaanderen hetzelfde zullen zijn. Door deze afstemming zouden er nergens nog tekorten in aanbod mogen zijn. Concreet voorzie ik zes modules van gedragstrainingen. Het gaat om trainingen rond vaardigheid, illegale middelen, alcohol, agressie, verkeer en intrafamiliaal geweld. De training rond intrafamiliaal geweld is daarbij nieuw, maar ik vind het erg belangrijk om daar via een aparte training op in zetten omdat er zo op maat van de thematiek kan gewerkt worden en het geweld doorbroken kan worden. Via het vademecum wordt er bovendien ook een praktijkgericht kader geboden zodat de samenwerking met de justitiabelen en de justitiehuizen vlot kan verlopen. Deze veranderingen moeten ervoor zorgen dat we tot een meer complementair en minder versnipperd landschap komen dat in zijn totaliteit beter aansluit bij de vraag van de justitiehuizen. Begin 2022 wil ik hiermee van start gaan. Daarnaast moeten niet alleen de gedragstrainingen maar ook de zorgtrajecten voor justitiabelen aangepast worden. Er moet meer afstemming zijn tussen de verschillende zorgverstrekkers enerzijds en het aanbod anderzijds. Er moet voldoende informatie-uitwisseling zijn tussen de justitiehuizen en de hulpverlening en de uitsluitingscriteria moeten weggewerkt worden. Daarom zet ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn in op een samenwerkingsverbond binnen de zorg (zie supra).

Daarnaast blijf ik inzetten op het versterken van verschillende samenwerkingen om gendergerelateerd geweld aan te pakken. Zo maakte ik het afgelopen jaar de ketenaanpak intrafamiliaal geweld gebiedsdekkend over heel Vlaanderen zodat in heel Vlaanderen complexe casussen kunnen aangemeld worden om samen met een casusregisseur, die de coördinatie opneemt van alle hulp voor het gezin, het geweld gestopt kan worden. Om die werking te versterken investeerde ik bovendien al in vijf bijkomende casusregisseurs, één per provincie, en zal ik in het nieuwe personeelsplan de teams nog verder versterken. Intussen loopt de studie die uitgevoerd wordt door de UCLL om te bekijken of en hoe we kunnen evolueren naar een Vlaams intersectoraal, multidisciplinair, rechtstreeks toegankelijk en gebiedsdekkend model voor centra voor intrafamiliaal geweld, verder tot het einde van dit jaar. Met deze centra wil ik verder bouwen aan bestaande goede praktijken (zoals Family Justice Centers, IRIS, 1712, ...) en hulpverlening, maar ook tegemoet komen aan de lacunes die er nog zijn. Het is de bedoeling om met dit nieuw model van centra intrafamiliaal geweld gezinnen een duidelijke toegangspoort te geven, zonder in de plaats te treden van de bestaande initiatieven en hulpverlening, maar door

alles te clusteren zodat slachtoffers op een laagdrempelige en toegankelijke manier verder geholpen kunnen worden. Zowel de bevoegde ministers, administraties als de partners op het terrein worden maximaal betrokken bij de ontwikkeling van dit model. Hierin zijn ook de lokale besturen cruciale partners. Op basis van de resultaten van deze studie zal ik het komende jaar starten met een aantal proefprojecten om deze daarna in heel Vlaanderen uit te rollen. Ik voorzie hiervoor 9 miljoen euro op jaarbasis. Afgelopen jaar verleende ik bovendien een subsidie voor twee jaar aan het Family Justice Center Limburg om meer expertise te ontwikkelen rond eengerelateerd geweld zodat we het fenomeen beter kunnen herkennen en er correct mee kunnen omgaan. Tijdens de eerste maanden van het project werd er een visie en een draaiboek om in de praktijk met dossiers aan de slag te gaan, ontwikkeld. Maandelijks zijn er dossierinhoudelijke overlegmomenten waarin men in concrete situaties op zoek gaat naar oplossingen en veiligheid voor de betrokkenen. De lessons learned uit deze besprekingen worden telkens meteen verwerkt in het draaiboek. Er werd een referentiemagistraat aangesteld bij het parket die fungeert als aanspreekpunt en dossierbehandelaar op parketniveau. Samen met de politie en het parket werkt het Family Justice Center Limburg bovendien het komende jaar aan een nieuwe richtlijn voor politie met betrekking tot eengerelateerd geweld. Ook is er op beleidsmatig vlak afstemming met de andere Vlaamse coördinatoren intrafamiliaal geweld en bieden ze hen consult aan in concrete casussen. Ik bekijk het komende jaar hoe we de lessons learned uit dit project kunnen integreren in de nieuwe centra intrafamiliaal geweld.

Afgelopen jaar was het eerste werkjaar van het eerste Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld. In uitvoering van dit actieplan laat ik het komende jaar een onderzoek uitvoeren naar de nood aan en de implementatie van een 'meldcode' voor vormen van gendergerelateerd geweld. Professionals en vrijwilligers die met potentiële slachtoffers in aanraking komen zoals leerkrachten, CLB-medewerkers, sportcoaches enzovoorts kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren in de strijd tegen verschillende vormen van geweld zoals seksueel geweld of kindermishandeling. Slachtoffers nemen hen soms in zo'n situatie in vertrouwen of ze vangen zelf signalen op. Het is voor hen dan niet altijd duidelijk wat ze kunnen en mogen doen. In sectoren als welzijn, sport en cultuur werden al handelingsplannen of meldcodes uitgewerkt rond het omgaan met deze situaties, maar een uniforme werkwijze voor al deze vormen van geweld met duidelijk te ondernemen stappen en mogelijkheden om te melden ontbreekt momenteel. Daarom wil ik alles wat er bestaat en de noden die er zijn in kaart brengen om daarna te bekijken waar en hoe er een meldcode nodig is die per sector nog verder uitgewerkt kan worden. Een dergelijke meldcode kan een hulpmiddel zijn dat handvatten biedt om gendergerelateerd geweld bespreekbaar te maken en kan bijdragen tot een snellere en adequatere hulp.

Een ander initiatief in het kader van het actieplan betreft het uitwerken van een decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister te controleren voor nieuwe medewerkers die in contact komen met minderjarigen in de uitoefening van een activiteit. Op die manier wil ik vermijden dat bijvoorbeeld een veroordeelde pedofiel een voetbaltrainer van minderjarigen wordt. Het voorontwerp van decreet kreeg intussen zijn eerste principiële goedkeuring. In de komende periode wordt het regelgevend traject voor dit onderwerp van decreet verder doorlopen om dan zo snel mogelijk in werking te treden. Elk kind dat ik op deze manier het trauma kan besparen, is voor mij een overwinning.

Verder wil ik binnen het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld inzetten op het sensibiliseren van jongeren in verband met seksueel geweld. Jongeren worden namelijk

nog te vaak geconfronteerd met seksueel geweld. Daarom heb ik een overheidsopdracht gelanceerd voor de ontwikkeling van een sensibiliseringsmodule rond seksueel geweld voor jongeren tussen 14 en 23 jaar. Deze module zal gericht zijn op het bespreekbaar maken van seksualiteit, het aangeven en respecteren van grenzen, het doorbreken van mythes met betrekking tot seksueel geweld, enzovoort. Ik zorg hierbij voor de nodige afstemming met de collega-ministers die inzetten op sensibilisering. Maar ik ben er ook van overtuigd dat we op deze thema's nog veel vroeger moeten inzetten. Gezien onze kinderen het grootste deel van de dag op school doorbrengen, is het onderwijs, startende vanaf het kleuteronderwijs, de ideale plek om hier aandacht aan te schenken. Daarom verspreidde ik dit najaar nog de boekjes "ja & nee gevoelens" en bijhorende voorlees- en vertelplaten waarmee in de klas aan de slag kan gegaan worden om op een heldere en eenvoudige manier deze complexe thema's met de kinderen te bespreken en taboes te doorbreken.

Daarnaast heb ik afgelopen september het project Integrale Respons op Intrafamiliaal Seksueel Misbruik (IRIS) in West-Vlaanderen heropgestart en wierf ik een coördinator aan om dit project met de nodige zorg verder uit te werken. Deze methodiek biedt geïntegreerde, contextuele zorg voor alle betrokkenen bij intrafamiliaal seksueel misbruik. Dat wil zeggen dat de hulpverlening gericht is op het slachtoffer en andere kinderen binnen het gezin, de begeleiding van de niet-misbruikende ouder en de hulpverlening gericht op de dader op elkaar afgestemd worden. Ik volg dit project van dichtbij op en na een evaluatie bekijk ik verder hoe dit uitgerold kan worden in heel Vlaanderen via de nieuwe centra intrafamiliaal geweld.

Ten slotte is de federale regering afgelopen zomer het proces voor de opmaak van een nieuw Nationaal actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld opgestart. Vanuit Vlaanderen zorg ik voor de coördinatie van de Vlaamse bijdrage voor dit plan. Wat seksueel geweld betreft, vormt het actieplan ter bestrijding van seksueel geweld de basis voor onze input hierbij. Het komende jaar zal ik ook uitvoering geven aan dit nationaal actieplan.

1.1.4.2 OD 2. Ontwikkeling van een evidence-based beleid

Ik vind het belangrijk dat mijn beleid is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en gevalideerde informatie. De dingen die ik doe, moeten werken in de praktijk en moeten een verschil kunnen maken voor de mensen op het terrein. Mijn beleid en de initiatieven die in mijn beleids- en begrotingstoelichting vermeld worden, worden dan ook veelal gestaafd door onderzoek, bijvoorbeeld de centra intrafamiliaal geweld, project SAMEN, Kompas+, COSA, enzovoorts. Om herhaling te vermijden wordt daar hier niet meer verder op ingegaan, maar worden er enkele bijkomende initiatieven vermeld.

Ik vind het belangrijk dat justitieassistenten bij de uitvoering van hun opdrachten altijd beroep kunnen doen op de laatste kennis van zaken, wetenschappelijke onderbouwing en bijkomende ondersteuning. Net als de voorbije twee jaar, wil ik daarom het komende jaar verder investeren in gespecialiseerde opleidingen en omkadering. Zo ga ik bekijken hoe ik de opleiding rond seksuele delinquentie, die ik het afgelopen jaar in samenwerking met het Universitair Forensisch Centrum alle justitieassistenten organiseerde, een vaste plaats kan geven in het opleidingsaanbod voor justitieassistenten. In die opleiding wordt onder andere stilgestaan bij daderprofielen, risicotaxatie en hoe de justitieassistent complementair kan werken ten opzichte van het behandelaanbod. Daarnaast voorzie ik

een aantal opleidingen waaraan de medewerkers van de ketenaanpak en de Family Justice Centers kunnen deelnemen, bijvoorbeeld rond eengerelateerd geweld, seksuele gezondheid en intrafamiliaal seksueel geweld. In het afgelopen jaar vonden de laatste verdiepende sessies plaats van de opleiding in verband met eengerelateerd geweld, in samenwerking met de Nederlandse organisatie Sterk Huis. Deze opleiding ging in op het begrip eer, de relatie met culturen, de vormen van eengerelateerd geweld, mogelijke interventies en handreikingen voor gesprekken met betrokkenen en/of netwerkpartners. Naar aanleiding van de nieuwe opdracht in het kader van het tijdelijk huisverbod ten aanzien van de uithuisgeplaatste zelf organiseerde ik vorig jaar ook een opleiding rond de problematiek van intrafamiliaal geweld. Vanuit de praktijk wordt immers vastgesteld dat dit nieuwe mandaat zeer intensief is en deze bijkomende omkadering daarom dus erg belangrijk is. Binnen het kader van het tijdelijk huisverbod werden vorig jaar ook de eerste (digitale) sessies van een inleiding tot de kindreflex gegeven aan de justitieassistenten die dit nieuwe mandaat op zich nemen. Begin dit jaar volgde er dan nog een basisopleiding rond de kindreflex en ook het komende jaar zal het traject verder gezet worden. Want de kindreflex is meer dan de zoveelste opleiding of methodiek. Ik wil er echt, zoals het woord zelf zegt, een reflex van maken voor de justitieassistenten. Een mindset om naar een situatie te kijken. Om altijd rekening te houden met de aanwezige kinderen in een bepaalde situatie. Om zowel ouderschap als het welzijn van kinderen standaard bespreekbaar te maken met de justitiabelen want voor kinderen is de impact groot wanneer bijvoorbeeld papa plots uit de gevangenis weer thuis staat met een enkelband. Maar vooral ook om verontrustende situaties te kunnen detecteren en in te kunnen grijpen wanneer bijvoorbeeld justitieassistenten via hun huisbezoeken opmerken dat de kinderen in het gezin van de justitiabele worden verwaarloosd of misbruikt. Justitieassistenten bevinden zich namelijk in een unieke situatie omdat ze vaak nog de enige "externe" persoon zijn die in aanraking komen met een gezin wanneer ze alle vrijwillige hulpverlening hebben geweigerd. In het najaar van 2021 zet ik verder in op de uitrol van deze kindreflex binnen alle opdrachten van de justitiehuisen. Zo gaat het Vlaams Expertiscentrum Kindermishandeling samen met de justitiehuisen aan de slag om een verdere concrete doorvertaling te maken naar de context van de justitiehuisen. Omdat ik geen voorstander ben van een slechts geleidelijke implementatie en een train-the-trainer, heb ik ervoor gezorgd dat er afsluitend vanaf dit najaar veertig workshops georganiseerd worden voor alle justitieassistenten. Deze workshops bouwen voort op de eerdere opleiding en willen de justitieassistenten vertrouwd maken met het werken met de kindreflex en ervoor zorgen dat de kindreflex een onderdeel van hun professioneel handelen wordt. Zo moeten alle justitieassistenten vanaf volgend jaar aan de slag kunnen gaan met de kindreflex.

Daarnaast ontwikkel ik, om alle kennis ter ondersteuning van de justitieassistenten te bundelen, een handboek dat wetenschappelijk onderbouwde technieken en methodieken verzamelt over het werken in gedwongen kader, zowel vanuit dader- als slachtofferperspectief.

Ik zet de actualisatie van het methodisch kader met betrekking tot burgerrechtelijke opdrachten verder. Zo is een interne werkgroep momenteel bezig met het finaliseren een nieuwe visie voor dit mandaat die in de lijn ligt met hoe actueel maatschappelijk gekeken wordt naar scheidingen, ouderschap en participatie van kinderen. Ik laat tevens nagaan hoe nog meer kan worden samengewerkt met andere actoren die werkzaam zijn op het gebied van scheidingsproblemen. Daarnaast neem ik ook de implementatie van de kindreflex (cfr. supra) mee in deze oefening. In de marge is een traject gestart met het Agentschap Opgroeien waarin ik zal nagaan hoe we nog beter kunnen samenwerken in

dossiers van verontrusting, wanneer deze vastgesteld worden door een justitieassistent in het kader van een burgerrechtelijke opdracht.

1.1.4.3 OD 3. Digitalisering met het oog op een betere doorstroming van informatie en uitwisseling van gegevens

Wat het IT-landschap betreft heb ik een externe opdracht laten doen om zicht te krijgen op de IT-organisatie binnen het nieuwe agentschap, de efficiëntieverbeteringen van de ICT-systemen bij de operationele processen van justitiehuizen en Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en de beschrijving van de huidige architectuur. Daarnaast heb ik concrete projecten opgestart voor een e-portaal om de digitale interactie te ondersteunen met justitiabelen die onder elektronisch toezicht staan en voor een duurzame oplossing voor de rapporteringsomgeving. Tot slot heb ik de concrete migratie van de bestaande businessapplicaties en werkplekdiensten opgestart zodanig dat het Agentschap deze applicaties en werkplekdiensten in eigen beheer kan nemen.

Ik zorg ervoor dat mijn ambities ondersteund en versterkt worden door een robuuste en geïntegreerde IT-werking. Ik zet in op een sterke IT-regie naar externe leveranciers, waaronder de centrale dienstverleners. Ik verzeker de werking van de bestaande applicaties, te meer gezien de migratie van een aantal business applicaties en de werkplekdiensten in het licht van de oprichting van het nieuwe Agentschap. Maar ik zet ook in op continue verbeteringen zodanig dat mijn ambities op het gebied van het gebruik van kwalitatieve gegevens in het kader van evidence-based beleid, van aanpassingen in regelgeving, van efficiëntere werking en van uitwisseling van gegevens verwezenlijkt worden. In het licht hiervan voorzie ik de doorontwikkeling van SIPAR (het dossiersysteem van de justitiehuizen en slachtofferonthaal), de vernieuwing van Siset (het dossiersysteem voor elektronisch toezicht), de exploitatie van ACSY (het dossiersysteem voor hulp en dienstverlening aan gedetineerden), de migratie en verbeteringen van het data-en rapporteringsplatform en een vernieuwing van het dossiersysteem voor de Family Justice centers. Een goede werking van business applicaties zorgt er voor dat medewerkers zich kunnen focussen op hun kerntaken.

Daarnaast zet ik ook in op digitaliseringsprojecten waarbij technologie nieuwe mogelijkheden biedt. Hierbij verwijs ik naar de vernieuwing van het elektronische monitoringsysteem dat ook voor jeugdgedelinquenten ingezet kan worden en ook kan instaan om slachtoffers te verwittigen indien daders in de buurt zijn. Ook de ontwikkeling van het sanctieregister is een eerste stap in de digitalisering van het handhavingsproces. Daarnaast zet ik in op projecten waarbij we de digitale interactie met cliënten opzetten, zoals uitwisselen van gegevens, online begeleiding of videotelefonie met justitiabelen of slachtoffers om zowel laagdrempeligheid te verhogen, efficiënter te werken en nieuwe methodologieën te omarmen. Tot slot zet ik in op structurele en automatische gegevensuitwisseling om informatiedoorstroming optimaal te maken en fouten te vermijden (once only principe) met partners, waarbij afspraken rond semantische en technische standaarden onontbeerlijk zijn. Zolang een structurele automatische gegevensuitwisseling nog niet mogelijk is, zorg ik ervoor dat medewerkers van het Agentschap maximaal gebruik kunnen maken (mits te nodige afspraken) van toepassingen zoals GEJO (Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier), I+Belgium, SidisSuite, MaCH, E-deposit, Justscan, JustSendit, ... I+Belgium en het Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier (GEJO) zijn 2 systemen die op federaal niveau

ontwikkeld werden en een vlottere informatiedoorstroming en – uitwisseling tussen de verschillende partners in de gerechtelijke beogen. Op die manier kan er in realtime – met de nodige lees- en schrijfrechten - informatie gedeeld worden over justitiabelen om hen nog beter te kunnen opvolgen. In 2021 liet ik hiervoor een strategische werkgroep opstarten om de voortgang en de verdere uitrol verder overkoepelend te superviseren. Daarnaast optimaliseer ik de informatiedoorstroming inzake de naleving van de voorwaarden opgelegd aan personen die in het kader van een strafonderzoek of strafuitvoering in vrijheid worden gesteld. Hiertoe herwerk ik samen met het College van procureurs-generaal de gemeenschappelijke omzendbrief (COL 11/2013) hieromtrent. De databanken SidisSuite, I+Belgium en GEJO worden momenteel nog verder op elkaar afgestemd en geïntegreerd voor deze informatiedoorstroming. In overleg met de federale minister van Justitie finaliseer ik bovendien de opmaak van een protocol over het gebruik van MaCH door de justitieassistenten slachtofferonthaal.

1.1.4.4 OD 4. Maximale aanpassing van de organisatie aan de hervormde gerechtelijke arrondissementen

In het kader van de transitie naar het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving, wordt ook de organisatiestructuur van de afdeling Justitiehuis herbekeken, rekening houdend met de actuele noden van de organisatie. Zoals het decreet houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand vooropstelt, evolueren we naar een provinciale structuur die afgestemd is op de werking van de gerechtelijke arrondissementen. Ik werk aan een uitvoeringsbesluit om dit in de praktijk in uitvoering te kunnen brengen. Op die manier zorg ik ervoor dat de werking over de verschillende justitiehuisen heen meer gestroomlijnd wordt en er op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen een goede afstemming is met enerzijds de opdrachtgevers zoals de parketten en de rechtbanken en anderzijds het hulpverleningsaanbod.

Tevens werk ik verder aan het voorzien van een volwaardige dienstverlening van een justitiehuis in de regio Halle-Vilvoorde. Hiervoor hebben reeds plaatsbezoeken aan verschillende regio's plaats gevonden en zal samen met het Facilitair Bedrijf gekeken worden naar de verdere noden van het nieuwe justitiehuis. In de loop van volgend jaar zal dit nieuwe justitiehuis geopend worden.

Gezien het oprichten van een volwaardig justitiehuis enige tijd in beslag neemt, opende ik op 1 maart 2021 een bijkomende antenne in Vilvoorde, naast de antennes die er al zijn in Halle en Asse. Deze nieuwe antenne is opnieuw een stap naar een meer toegankelijke dienstverlening en sterkere verankering met lokale samenwerkingspartners. Momenteel wordt ook de opening van een antenne in Genk en Geel voorbereid.

1.2 Handhaving

1.2.1 Veiligheidsbeleid

1.2.1.1 SD 1. Het strafrechtelijk- en veiligheidsbeleid wordt op elkaar afgestemd

1.2.1.1.1 OD 1. Coördinatie tussen het Vlaams en federaal veiligheidskader

College van procureurs-generaal

Als Vlaams minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neem ik deel aan de vergaderingen van het College van procureurs-generaal. Gezien we voor Vlaamse justitiebevoegdheden voor een groot stuk afhankelijk zijn van de federale instellingen, sta ik er op om 6-maandelijks samen te zitten met het College van Procureurs-Generaal. Daarom heb ik de federale minister van justitie verzocht om het College al tweemaal bijeen te roepen. In januari en oktober vond er dan ook telkens een officieel overleg plaats met het College, telkens voorafgegaan door werkgroepvergaderingen. Daar heb ik een aantal belangrijke Vlaamse thematieken op de agenda geplaatst. Ik haal er enkele aan:

- Een betere samenwerking met de deelstaten, zodat federale beslissingen die van invloed zijn op Vlaanderen eerst voorgelegd en besproken worden. Daarom werd er een methodiek voor noodzakelijk overleg ontwikkeld bij het opstellen van gemeenschappelijke omzendbrieven
- Strengere vervolging van agressie tegen buschauffeurs van De Lijn
- De bredere toepassing van het tijdelijk huisverbod
- De informatiedoorstroming naar slachtoffers toe en de vatting van de dienst slachtofferonthaal bij minderjarige daders (zie supra)
- Het tijdig invoeren van gegevens voor het uittreksel uit het strafregister (zie supra), alsook het toepassen van de omzendbrief waarbij werkgevers verwittigd worden bij veroordelingen van een werknemer in het kader van zedenfeiten tegen minderjarigen

Vlaanderen maakt ook deel uit van de interfederale expertisenetwerken, geleid door het College, over slachtofferbeleid, mensenhandel, jeugdbescherming, leefmilieu, criminaliteit tegen personen, etc. Ik heb deze lijsten vorig jaar geüpdatet en het College gevraagd alle expertisenetwerken voldoende samen te roepen.

Het College van procureurs-generaal heeft op mijn verzoek een gespecialiseerd expertisenetwerk Vlaamse bestuurlijke handhaving opgericht, die alle onderwerpen die betrekking hebben op de verhouding van de strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving behandelt. De werkgroep behandelde reeds de totstandkoming van een samenwerkingsakkoord rond informatie-uitwisseling (artikel 37 KBH), de verwerking van de opmerkingen van het College van procureurs-generaal in het kader van de evaluatie van het Kaderdecreet, de implementatie en uitrol van het Kaderdecreet naar de verschillende beleidsdomeinen, de depenalisering van Vlaamse misdrijven, het decreet inzake bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad (DIOB).

De wisselwerking tussen de strafrechtelijke en de bestuurlijke handhaving heeft daardoor aan belang gewonnen. Die wisselwerking heeft o.m. betrekking op

- informatie-uitwisseling (zie o.m. artikel 37 KBH);
- het onderhandelen van protocolakkoorden;
- de vaststelling en evaluatie van de Vlaamse strafrechtelijke prioriteiten, waarvoor strafrechtelijke handhaving verkozen wordt boven bestuurlijke handhaving;
- de toegang tot het digitaal sanctieregister;
- de ontwikkeling van een digitaal sanctiedossier en een E-pv voor Vlaamse materies;
- het van toepassing verklaren van het Kaderdecreet op Vlaamse materies en de wisselwerking ervan met het Openbaar Ministerie;

Kadernota Integrale Veiligheid en Nationaal Veiligheidsplan

Ik coördineer, in samenwerking en nauw overleg met de inhoudelijk bevoegde ministers, de Vlaamse bijdrage aan de opmaak, uitvoering, tussentijdse opvolging en evaluatie van de nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid en het nieuwe Nationaal Veiligheidsplan. De interfederale onderhandelingen hierover zijn lopende. Het doel is om tegen eind 2021 deze kadernota en het veiligheidsplan aan te laten nemen door de verschillende overheden. Deze keer werd er voor de kadernota gekozen voor een eerder strategische nota dan een echt actieplan. Voor Vlaanderen hebben we de belangrijkste prioriteiten geïdentificeerd zoals de aanpak van milieumisdrijven, het belang van de ketenaanpak in het kader van intrafamiliaal geweld en jeugddelinquentie, de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, de strijd tegen kindermishandeling en seksueel geweld, etc.

1.2.1.1.2 OD 2. Monitoring en evaluatie van strafrechtelijke en bestuurlijke prioriteiten

Tijdens de vorige legislatuur heeft Vlaanderen in overleg met het College van procureurs-generaal de strafrechtelijke prioriteiten bepaald voor wat betreft de misdrijven, opgenomen in de gemeenschappelijke omzendbrief COL 04/2019. Deze prioriteiten zijn bindend voor het Openbaar Ministerie. De omzendbrief bevat enerzijds algemene criteria voor de afbakening van strafrechtelijk af te handelen prioriteiten en anderzijds specifieke prioriteiten per beleidsdomein. In de omzendbrief is vastgelegd dat hij zal geëvalueerd worden op het einde van de regeerperiode. Ik verzamel daartoe de nodige gegevens, zowel bij de federale overheid als bij de betrokken Vlaamse overheidsdiensten.

De Vlaamse arrestendatabank (www.arrestendatabank.be) fungeert daarbij als belangrijke bron. In de arrestendatabank staat de geanonimiseerde rechtspraak die verband houdt met de handhaving van de regelgeving waarvoor Vlaanderen bevoegd is, en dit van strafrechtelijke, burgerlijke en administratieve rechtscolleges. Hoewel het overmaken van die gegevens decretaal verankerd werd, blijkt uit de praktijk dat niet alle rechtbanken die gegevens overmaken, onder andere omwille van de GDPR. Daarom zal de nieuwe Data Protection Officer (hierna: DPO) van het nieuwe agentschap Justitie en Handhaving in overleg met de DPO van de FOD Justitie en het Openbaar Ministerie onderzoeken hoe het doorzenden van de strafrechtelijke eindbeslissingen, zoals bepaald in het algemeen verbindend artikel 39 van het Kaderdecreet, kan worden geoptimaliseerd. Tegelijkertijd wordt de toegankelijkheid van de arrestendatabank verhoogd. Er worden verbeteringen doorgevoerd om het Anysurfer-label te kunnen behalen. Deze middelen werden geboekt bij de apparaatskredieten van Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Het is duidelijk dat sterke handhaving staat of valt met goede informatie-uitwisseling. Naast de gevraagde informatie uitwisseling rond rechtspraak is het belangrijk dat ook handhavingsdiensten onderling informatie kunnen uitwisselen. Vlaanderen telt 43 verschillende inspectiediensten met bijna 900 handhavers en toch is er geen centraal en toegankelijk register waar alle handhavingsacties en -sancties terug te vinden zijn. Zo heeft de ene inspectiedienst geen weet van eerder opgelegde sancties van andere diensten. Daarom komt er één Vlaams bestuurlijk sanctieregister waar alle handhavingsacties en -sancties verzameld worden en dat toegankelijk wordt voor andere handhavers zoals lokale besturen, openbaar ministerie en politie. Door over de informatie van de Vlaamse handhavingsdiensten te beschikken, kunnen andere autoriteiten ook rekening houden met de eerder opgelegde sancties. Heeft een bedrijf dat een milieuovertreding begaat bijvoorbeeld al herhaaldelijk grote geldboetes opgelegd gekregen, dan kan het openbaar ministerie in die wetenschap bijvoorbeeld best andere maatregelen nemen, aangezien de geldboetes weinig effect hadden. Het sanctieregister zal de lokale besturen ook in het kader van hun toezichtsbevoegdheden toegang geven tot het sanctieregister. Wanneer zij een controle uitvoeren op bijvoorbeeld een mestverwerkingsbedrijf, moeten zij kunnen weten dat andere vestigingen van dezelfde groep, maar in een andere gemeente, al maatregelen of boetes opgelegd kregen voor vergelijkbare inbreuken. Zo wil ik ervoor zorgen dat de Vlaamse en lokale bestuurlijke handhaving beter op elkaar afgestemd zijn. Het komende jaar zal het sanctieregister ICT-matig ontwikkeld worden, via middelen Vlaamse Veerkracht (zie supra).

Het bestuurlijk sanctieregister wordt zodanig ontwikkeld dat het gemakkelijk aansluiting kan maken met de nog te ontwikkelen Kruispuntbank Handhaving, die zal worden opgericht in het kader van een Vlaamse en/of federale regeling inzake bestuurlijke handhaving van de georganiseerde criminaliteit. Bovendien zal het sanctieregister een rol gaan vervullen in de digitalisering van het integrale handhavingsproces, zoals voorzien in het voorontwerp van wijziging van het Kaderdecreet.

1.2.1.1.3 OD 3. Stroomlijnen van het strafrechtelijk- en bestuurlijk handhavingsbeleid

Bestuurlijke handhaving en het strafrechtelijk handhavingsbeleid worden aanvullend aan elkaar ingezet, zodat iedere inbreuk een aangepaste reactie krijgt. Beide vormen van handhaving moeten daarom op elkaar worden afgestemd. Deze afstemming kan gebeuren op diverse manieren.

De gespecialiseerde werkgroep bestuurlijke handhaving die door het College van procureurs-generaal werd opgericht, zorgt voor een afstemming tussen de Vlaamse overheid enerzijds en het Openbaar Ministerie anderzijds.

Binnen de Vlaamse overheid kan deze afstemming worden verbeterd door de stroomlijning van het bestuurlijke handhavingsbeleid aan de hand van de implementatie en de verdere uitwerking van het Kaderdecreet op basis van een evaluatie van de eerste tranche zoals opgenomen in het decreet van 22 maart 2019 en de invoeging van een tweede tranche over de bestuurlijke maatregelen.

Het Kaderdecreet zal wat de eerste tranche betreft vanaf 1 januari 2023 toepassing vinden op de handhaving van woningkwaliteitsnormen. In het ontwerp van decreet betreffende aanvaringen op zee en in het scheepvaartdecreet wordt ook geopteerd voor de toepassing

van het Kaderdecreet. In het beleidsdomein Omgeving wordt op dit ogenblik ook nagegaan hoe het Kaderdecreet kan worden geïmplementeerd.

1.2.1.1.4 OD 4. Aanpak inspectiediensten stroomlijnen

De diversiteit aan domeinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is, weerspiegelt zich in een verregaande complexiteit van het inspectielandschap. Voor mijn eigen bevoegdheden wil ik dit alvast vereenvoudigen. Daarom bekijk ik hoe we de handhavingsdiensten binnen Omgeving beter op elkaar kunnen afstemmen en samenvoegen om efficiëntiewinsten te boeken.

Maar naast mijn eigen bevoegdheden, is er nood aan een betere afstemming tussen inspectiediensten. Het bestuurlijk sanctieregister zal daar uiteraard een grote rol in spelen, maar ik overweeg ook, naar het Nederlandse voorbeeld, een Inspectieraad oprichten om het optreden van de Vlaamse inspectiediensten en de onderlinge samenwerking binnen de Vlaamse Overheid bij de uitoefening van toezichts- en opsporingsopdrachten te bevorderen. Deze zal opgericht worden in het kader van de evaluatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving dat in het najaar zal worden voorgelegd aan de regering.

1.2.1.1.5 OD 6. De Europese onderzoeken tegen fraude in Vlaamse aangelegenheden coördineren via een interfederaal AFCOS

In 2021 stelde OLAF, het Europees antifraude bureau, een formele vraag tot bijstand aan de Vlaamse overheid. Om tot een dergelijke bijstand te komen, zou er een interfederale antifraude coördinatiedienst (AFCOS) opgericht moeten worden. Op dit moment neemt de FOD Economie die rol tijdelijk op zich, maar het is belangrijk dat ook de deelstaten hier in betrokken worden.

Daarom stelde ik enige tijd geleden reeds een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst op om een dergelijke interfederaal AFCOS op te richten. Door de aanslepende regeringsvorming op federaal niveau en de daarop volgende Coronacrisis kon dit ontwerp nog niet worden gefinaliseerd. Ik heb bij de bevoegde federale minister meerdere keren aangedrongen op een spoedige vooruitgang in dit dossier. Hij beloofde een nieuwe versie van het samenwerkingsakkoord voor te leggen tegen eind oktober 2021.

Inmiddels geldt door de inwerkingtreding van de betreffende bepalingen van het Kaderdecreet op Vlaams niveau een uniforme regeling van bijstandsrechten, die de Vlaamse handhavingsdiensten kunnen gebruiken wanneer OLAF hen verzoekt bijstand te verlenen bij bestuurlijke onderzoeken naar fraude met Europese middelen.

1.2.2 Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving

1.2.2.1 SD 1. Implementatie en uitbreiding van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving

1.2.2.1.1 OD 1. Evaluatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving

Het in 2019 goedgekeurde Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving werd geëvalueerd, in het kader van de nieuwe beleidsaccenten van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, aan de hand van a) een bevraging van de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, b) een ronde-tafel die mede werd georganiseerd door de SERV met afgevaardigden uit diverse geledingen van de samenleving en uit de academische wereld, c) een overleg met vertegenwoordigers van de lokale politie en het VVSG en d) een bevraging van het College van procureurs-generaal.

De opmerkingen werden verwerkt in een nieuw tekstvoorstel dat opnieuw werd besproken met de vertegenwoordigers van de entiteiten in de werkgroep Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid. Het werd ook voorgelegd aan enkele academici van verschillende Vlaamse universiteiten die beslagen zijn op bestuurlijke handhaving enerzijds en strafrechtelijke handhaving anderzijds.

Het is mijn voornemen om zo spoedig mogelijk deze evaluatie aan de regering voor te leggen om desgevallend het nieuwe ontwerp van het KBH te agenderen op de Vlaamse Regering voor een eerste principiële goedkeuring.

1.2.2.1.2 OD 2. Implementatie van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving

Ik streef er naar zoveel mogelijk beleidsdomeinen onder de toepassing van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving te brengen. Deze stroomlijning gebeurt via de nodige implementatiedecreten. Het Kaderdecreet zal vanaf 1 januari 2023 van toepassing zijn op de handhaving van de woonkwaliteitsnormen. Het ontwerp van scheepvaartdecreet en een voorontwerp van decreet inzake aanvaringen op zee voorzien ook in de toepassing van het Kaderdecreet.

De beleidsdomeinen die een materie onder de toepassing van het Kaderdecreet wensen te brengen kunnen daarbij rekenen op ondersteuning vanuit het project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid.

Door de uitwerking van de regelgeving rond de tweede tranche (bestuurlijke maatregelen – zie 5.3.1.3) zullen naar mijn inschatting een aantal bezwaren tegen de implementatie van het huidige Kaderdecreet vervallen. Ik onderzoek hoe de materies waarvoor ik zelf bevoegd ben onder de toepassing van het Kaderdecreet kunnen worden gebracht.

1.2.2.1.3 OD 3. Tweede decreet inzake bestuurlijke maatregelen

Gelijktijdig met de aanpassingen die worden doorgevoerd naar aanleiding van de evaluatie van de eerste tranche van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving, is een eerste ontwerp opgesteld met betrekking tot de tweede tranche die handelt over de bestuurlijke maatregelen.

Dit ontwerp vult het kaderdecreet aan met de nodige procedures voor het opleggen van herstel- en beveiligingsmaatregelen. De diverse handhavingsactoren krijgen een brede waaier van instrumenten ter beschikking, zonder dat de rechten van overtredders uit het oog worden verloren. Lang niet alle instrumenten hebben bovendien een repressieve inslag. Het KBH zet in op bemiddeling en het stimuleren van vrijwillig herstel, in een kader dat voldoende ruimte laat voor creatieve oplossingen. Hierdoor kan handhaving verlopen met in achtneming van de redelijkheid die van een overheid in een democratische samenleving wordt verwacht.

Ook slachtoffers van misdrijven, inbreuken en normschendingen worden niet vergeten. Met het recht om als aangemelde benadeelde geïnformeerd te worden over het verdere verloop van de afwikkeling van het dossier en zo nodig handhavingsverzoeken in te dienen, krijgen zij een plaats in het bestuurlijke spoor.

Tegelijkertijd wordt de eerste tranche na een grondige evaluatie en consultatie van het werkveld bijgestuurd en geoptimaliseerd. De volledige digitalisering van handhavingsprocedures wordt voorbereid en de mogelijkheden tot gegevensuitwisseling tussen handhavingspartners worden verder uitgebreid. Het bestuurlijk sanctieregister wordt geoptimaliseerd, en krijgt met het maatregelenregister een tegenhanger op het vlak van herstel en beveiliging. Digitale handhavingsdocumenten worden op een uniforme wijze opgesteld, bewaard en ontsloten, met in achtneming van de hoogst mogelijke veiligheidsnormen.

De aanpassingen n.a.v. de evaluatie van de eerste tranche en het nieuwe ontwerp van de tweede tranche zal ik in een gezamenlijk ontwerp aan de Vlaamse Regering voorleggen.

1.2.3 Bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad

1.2.3.1 SD 1. Vlaanderen zet volop in op de bestuurlijke aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad

1.2.3.1.1 OD 1. Een decretaal kader ontwikkelen om tot een uniforme en gestroomlijnde aanpak van georganiseerde en ondermijnende misdaad te komen

De bedoeling van een integraal veiligheidsbeleid moet zijn dat misdrijven niet alleen bestraft worden, maar ook zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit kan door in te zetten op bestuurlijke handhaving.

Ik heb een werkgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de administratie, de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten, de lokale besturen, de politie, de Vlaamse verbindingsofficier, het Openbaar Ministerie en de academische wereld die als denktank fungeert voor de ontwikkeling van een decretaal kader dat moet toelaten dat op basis van een integriteitsonderzoek vergunningen, toelatingen, subsidies, concessies, overheidsopdrachten en vastgoedtransacties waarbij de overheid partij is, kunnen worden geweigerd, geschorst of ingetrokken ingeval van georganiseerde en ondermijnende misdaad of een ernstige of concrete dreiging daartoe.

Bijvoorbeeld persoon x koopt een oude boerderij en vraagt een omgevingsvergunning aan voor een loods. Hij heeft nog nooit eerder een landbouwactiviteit uitgeoefend, maar legt

wel een uitgewerkt (business)plan voor het opstarten van een effectieve landbouwexploitatie voor. Op basis van het omgevingsrecht zijn er geen afdoende redenen om de vergunning te weigeren. Er zijn evenwel geruchten dat persoon x betrokken is bij drugsgelateerde feiten, maar de gemeente beschikt over geen concrete informatie ter zake. De gemeente kan in dat geval aan het DIOB een advies voor een doorgedreven integriteitsonderzoek vragen, met vermelding van de motieven waarom het advies wordt gevraagd, met name op basis van vermoedens van betrokkenheid in het criminele drugsmilieu. Uit het advies kan blijken dat er ernstige risico's zijn dat persoon x de loods ook zal inschakelen voor deze criminele feiten, bv. omdat hij al eerder gekend was voor soortgelijke feiten, en dat het aannemelijk is dat hij bij zijn aanvraag een bedrieglijke voorstelling van zaken heeft gegeven.

Om het toepassingsgebied goed te kunnen definiëren werden alle mogelijke vergunningen, toelatingen, toestemmingen, machtigingen, concessies en erkenningen die in de Vlaamse regelgeving voorkomen geïnventariseerd, met opgave van de overheden die bevoegd zijn om deze toe te kennen. De bestaande moraliteitsonderzoeken of maatschappelijke onderzoeken in de Vlaamse regelgeving werden opgelijst. Ook de adviezen die werden uitgebracht in het kader van eerdere federale wetsvoorstellen over gelijksoortige regelgeving werden geanalyseerd. Tenslotte werd er een digitaal overleg met de werkgroep en de Nederlandse BIBOB dienst opgezet.

Er werd een eerste ontwerp van decreet opgesteld die een Dienst Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen zou oprichten om de openbare besturen, en dan in het bijzonder de lokale besturen, te ondersteunen bij het maken van een integriteitsbeoordeling van een aanvrager of begunstigde van een vergunning, toelating, subsidie, ... De informatie om die integriteitsbeoordeling te maken, kan zowel uit Vlaamse bronnen (bestuurlijk sanctieregister) als federale bronnen (parket, politie, BBI, etc) gehaald worden. Daarbij werd nog maar eens duidelijk dat bij de huidige bevoegdheidsverdeling een dergelijke regeling enkel een kans op slagen heeft wanneer de federale en regionale overheden de handen in elkaar slaan. Daarom ben ik in gesprek met de federale minister van Binnenlandse Zaken om tot een samenwerkingsakkoord te komen om een dergelijke DIOB op te richten.

1.2.3.1.2 OD 2. Samenwerkingsakkoorden afsluiten voor een vlotte informatiedeling

Alle initiatieven in het kader van bestuurlijke handhaving van ondermijnende criminaliteit staan of vallen met informatievergaring en -deling, net omdat er zoveel partijen betrokken zijn.

Ik richt op Vlaams niveau een Kruispuntbank Handhaving op waarin alle relevante informatie die op Vlaams niveau beschikbaar is over vergunningen, subsidies en dergelijke alsook alle informatie waarover de inspectiediensten beschikken kan worden gekruist. Er wordt onderzocht op welke wijze de bestuurlijke overheden en de handhavingpartners op Vlaams, federaal en lokaal niveau toegang tot deze kruispuntbank kan worden verleend zonder inbreuk te plegen op de privacy-wetgeving, het beroepsgeheim of het geheim van het onderzoek.

Bij de ontwikkeling van het bestuurlijk sanctieregister wordt er rekening mee gehouden dat dit register kan worden ingeschakeld om te komen tot een meer omvattende Kruispuntbank Handhaving (zie 5.2.1.2).

Daarnaast heb ik een officieel verzoek aan de minister van Binnenlandse Zaken gericht om op basis van artikel 44 van de Wet op het Politieambt te kunnen beschikken over informatie uit de politiedatabank. Artikel 44-11-9 van de wet op het politieambt maakt het al enige tijd mogelijk dat informatie uit de ANG meegedeeld wordt aan de Belgische openbare overheden, publieke organen of instellingen of instellingen van openbaar nut die door de wet belast zijn met de toepassing van de strafwet of die wettelijke verplichtingen inzake de openbare veiligheid hebben, wanneer deze ze nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

Deze informatiedeling is enkel mogelijk aan die overheden, organen of instellingen die worden opgenomen in een lijst, die wordt vastgesteld door de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. De informatiedeling verloopt overeenkomstig regels die nog dienen te worden vastgelegd in de richtlijnen van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. Noch de lijst, noch de richtlijnen werden tot op heden opgesteld. Ik heb er bij mijn federale collega's op aangedrongen om hier dringend werk van te maken en bezorgde hen een lijst van de Vlaamse handhavingsdiensten die nood hebben aan de informatie om hun handhavingstaken naar behoren te kunnen vervullen. Die nood kan zich laten gevoelen op het vlak van de opsporing, die vaak door gespecialiseerde Vlaamse ambtenaren met de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie gebeurt, maar ook op het vlak van vervolging en sanctionering van misdrijven en inbreuken, die in Vlaamse regelgeving worden gesanctioneerd met straffen of (alternatieve) bestuurlijke boetes. Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- M.b.t. Natuur en Bos (boswachters): wanneer tijdens een opsporing iemand in het vizier komt als stroper, is het nuttig om te weten of die persoon gekend is voor wapenbezit, wapengebruik, eerder gepleegde feiten enz.. om de actie tegen die persoon met de nodige voorzorgsmaatregelen en op de meest gepaste en veilige wijze te laten verlopen en om de persoon op de juiste wijze te vervolgen (keuze tussen strafrechtelijk, dan wel bestuurlijke vervolging) en te sanctioneren (gekend wegens eerdere feiten?)
- De Vlaamse Sociale Inspectie is o.m. bevoegd voor de controle op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. De toelating tot arbeid kan worden geweigerd of worden ingetrokken wanneer de tewerkstelling strijdig is met de openbare orde of de openbare veiligheid. Wanneer bv. een massagesalon een arbeidsvergunning aanvraagt voor de tewerkstelling van een buitenlandse werkneemster maar de zaakvoerder is bij de politie gekend in het prostitutiemilieu, dan kan dit een signaal zijn om het dossier van dichtbij op te volgen en eventueel de toelating tot arbeid te weigeren of in te trekken.

De gesprekken met de federale minister van Binnenlandse Zaken hierover zijn dus lopende.

1.2.3.1.3 OD 3. Inzetten op lokale samenwerkingsverbanden en ondersteuning

De Vlaamse overheid moet zich inzetten om de lokale besturen bij te staan in het kader van het bestrijden van georganiseerde en ondermijnende misdaad (cfr. supra).

Ik draag er zorg voor dat de opbrengsten van handhaving door lokale besturen ook rechtstreeks aan deze besturen toekomen. In het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving wordt, n.a.v. de aanpassingen aan de eerste tranche en de uitbreiding met de tweede

tranche, als algemeen principe ingeschreven dat opbrengsten, verkregen uit de toepassing van het Kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving toekomen aan de overheid namens wie ze worden geïnd. Daarnaast kan de Vlaamse Regering criteria bepalen op basis waarvan de opbrengsten worden verdeeld rekening houdend met de inspanningen die overheden leveren in het handhavingproces dat de opbrengsten genereert. Maar iedere minister is zelf bevoegd een regeling uit te werken om voor de overheveling van opbrengsten voor handhaving door de lokale besturen te zorgen.

1.3 Bestuursrechtspraak

1.3.1 SD 1. Uitbouwen van de Vlaamse bestuursrechtspraak

1.3.1.1 OD 1. Digitaliseren van de procesvoering bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges

Op 22 februari 2021 werd het digitaal loket uitgerold, waardoor procespartijen, burgers, advocaten, overheden, ... documenten digitaal konden bezorgen aan de DBRC in een beveiligde omgeving. Dit kan voortaan voor alle lopende en toekomstige procedures bij de drie bestuursrechtscolleges onder de koepel van de DBRC: de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Handhavingcollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Tegelijkertijd kwam er een wijziging van het DBRC-Procedurebesluit om dit juridisch mogelijk te maken.

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2021 *tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat het digitaal loket betreft* wijzigt niet de basisregels van de procedure, maar geeft de mogelijkheid om de analoge verzending van documenten aan de Vlaamse bestuursrechtscolleges, die onder het toepassingsgebied vallen van het DBRC-decreet, te vervangen door het uploaden en elektronisch neerleggen op een beheerd en beveiligd loket.

Deze versie van het digitaal loket is slechts één stap in een ruimer digitaliseringsproject. De DBRC heeft de voorbije jaren geïnvesteerd in de interne digitalisering, alsook in de voorbereiding van een uitgebreide, externe digitalisering. Het digitaal loket moet daarom uitgroeien tot een innovatief en klantvriendelijk digitaal platform waardoor de volledige administratieve afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen.

Eind 2021 volgt nog een upgrade van de systemen en de noodzakelijke technische aanpassingen die volgen op de verfijningen aan het DBRC-decreet en het Procedurebesluit (zie de toelichting onder OD. 3).

Vervolgens wordt het digitaal loket uitgebouwd tot een digitaal platform waardoor de volledige administratieve afhandeling van de procedure bij de bestuursrechtscolleges digitaal kan verlopen. De uitrol van het digitaal platform kan bovendien enkel in de praktijk

gerealiseerd worden indien tegelijkertijd ook de huidige DBRC-regelgeving gewijzigd wordt. Het is de bedoeling dit zo snel mogelijk, en uiterlijk bij de start van het werkjaar 2022-2023, dat is 1 september 2022, mogelijk te maken.

Na de bouw van een digitaal platform voor de dossierbehandeling volgt de bouw van een (interne en externe) kennisdatabank met bijbehorende zoekfunctie die moet zorgen voor een betere ontsluiting van de rechtspraak, zodat procespartijen (burgers, overheden, advocaten, ...) deze makkelijker kunnen consulteren en gebruiken bij de voorbereiding van hun processtukken (extern) en zodat de rechtscolleges vlotter nieuwe arresten kunnen opmaken (intern).

1.3.1.2 OD 2. Verder professionaliseren en optimaliseren van de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges

De gemiddelde doorlooptijd bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen van een standaard dossier, tussen de indiening van een beroep en de einduitspraak er over, is inmiddels verlaagd tot gemiddeld 15 maanden, onder andere door tijdens elk werkjaar meer einduitspraken te blijven vellen dan er nieuwe dossiers ingediend worden. In het jaarverslag over het werkingsjaar 2017-2018 was nog sprake van een maximale doorlooptijd van twee jaar. De RvVb heeft dus al forse inspanningen geleverd om de doorlooptijden merkbaar te verminderen.

Binnen het huidige kader kan het verder verkorten van de doorlooptijden worden gerealiseerd door sneller te kunnen aanvangen met de inhoudelijke behandeling van de beroepen door de bestuursrechters. Een snellere inhoudelijke behandeling bestaat uit twee onderdelen: én tijdswinst én behoud van een kwaliteitsvolle beoordeling.

De tijdswinst van een snellere inhoudelijke behandeling kan vooral geboekt worden door de 'planktijd' van een dossier bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (de tijd dat dossiers, nadat ze door de griffie en de procespartijen 'in staat' gesteld zijn om op een zitting te behandelen, 'blijven liggen' in afwachting van de behandeling ervan door een bestuursrechter op een zitting) zo veel mogelijk te beperken én dus door een bijkomende inzet van menselijke expertise, met name van bijkomende bestuursrechters die bovendien adequaat worden ondersteund door de diensten van de DBRC.

De inhoudelijke behandeling van de dossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan omwille van de huidige instroom aan procedures, de werkvoorraad (de hangende procedures) en het huidig aantal bestuursrechters, pas na verloop van 6 à 7 maanden starten.

Deze 'planktijd' is de tijd tussen het ogenblik dat een dossier in staat is om behandeld te worden op een zitting en het tijdstip dat het dossier effectief op een zitting behandeld wordt. De 'planktijd' is het gevolg van de huidige werkvoorraad (een 500-tal dossiers die reeds 'in staat' zijn om op een zitting behandeld te worden), maar die pas stelselmatig, volgens het principe 'first in, first out' kunnen opgeroepen worden voor behandeling op een zitting.

Door vier bijkomende bestuursrechters, zoals overeengekomen op de Vlaamse Regering, en ondersteunend personeel, bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen aan te werven, kunnen de op de behandeling op een zitting 'wachtende' dossiers sneller worden behandeld

én de huidige kwaliteit van de rechtspraak gewaarborgd worden. Hierdoor willen we op termijn de 'planktijd' met betrekking tot vergunningsbetwistingen in het omgevingsrecht reduceren van de huidige 6 à 7 maanden naar ongeveer 1 maand.

De Vlaamse Regering heeft dan ook, op mijn voorstel, voor haar relanceplan recurrent 2 miljoen euro loonkredieten vrijgemaakt voor het aanwerven van die bestuursrechters, inhoudelijk en ondersteunend personeel als ICT-personeel om beide ambities – de digitale transformatie én een snellere jurisdictionele beroepsprocedure – waar te maken. Intussen heeft op woensdag 12 mei 2021 alvast de eerste nieuw benoemde bestuursrechter bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen de eed afgelegd in mijn handen als Vlaams minister bevoegd voor Justitie en Handhaving.

Het vacaturebericht voor de drie andere rechters is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 18 juni 2021 en de selectieprocedure is lopende.

1.3.1.3 OD 3. Verder optimaliseren van de Vlaamse bestuursrechtspraakregels

In het kader van een kwaliteitsvolle beslechting van rechtsgeschillen binnen een redelijke termijn wordt de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen verder gestroomlijnd.

Eind 2020 nog werd het DBRC-Procedurebesluit en eerste keer gewijzigd met het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2020 *tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de verkorte procedure betreft*

Hierdoor kan de Raad voor Vergunningsbetwistingen de verkorte procedures nu flexibeler toepassen, namelijk nu ook op de vernietigingsvordering en op de schorsingsvordering afzonderlijk, ook al staan ze in eenzelfde verzoekschrift, waar voor het vroeger enkel kon voor het volledige verzoekschrift. De Raad zou de verkorte procedure aldus ook kunnen toepassen op schorsingsberoepen die kennelijk onontvankelijk of ongegrond zijn, zonder dat de hele procedure moet worden doorlopen.

Vervolgens zijn in 2021 het DBRC-decreet gewijzigd om de procedures bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen verder te verfijnen:

- het Decreet van 5 maart 2021 *tot wijziging van artikel 37 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de injunctie betreft,*
- het Decreet van 21 mei 2021 *tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de optimalisatie van de procedures,*

Het uitvoeringsbesluit voor het decreet van 21 mei 2021 is thans in opmaak. Het werd al een eerste maal principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en ligt thans voor adviesvraag voor bij de Raad van State.

- De volgende optimalisaties treden hiermee in principe in werking vanaf 1 november 2021:
- De vergunninghouder en de persoon die de melding verricht, worden van rechtswege als volledig volwaardige procespartij erkend. Voortaan worden ze echter 'automatisch' en dus 'van rechtswege' als partij betrokken in de procedure, net zoals de verwerende partij. Hij of zij moet bijgevolg niet meer vragen om formeel tussen te komen in de procedure. Zij zijn ook geen rolrecht meer verschuldigd.
 - De procedure tot tussenkomst wordt versneld: het opstellen van een beschikking tot tussenkomst is niet meer nodig. Dit is een administratieve vereenvoudiging.
 - Ook de termijn van de schorsings- en vernietigingsprocedures worden ingekort doordat de verzoekende partij en de tussenkomende partij voortaan het rolrecht betaalt, op het ogenblik van het indienen van het verzoekschrift of het ogenblik van de tussenkomst. Het is dus niet langer noodzakelijk dat de griffier een brief stuurt aan de verzoekende partij en de tussenkomende partijen met een uitnodiging tot betaling van het rolrecht. Hierdoor wordt opnieuw de procedure vereenvoudigd.
 - De doorlooptijd binnen de schorsingsprocedure wordt verder ingeperkt. Zo worden duidelijke ordeterminen gekoppeld aan de termijn waarbinnen een afschrift van het verzoekschrift moet worden betekend aan de partijen en de belanghebbende(n), aan de termijn waarbinnen een zitting over de gevorderde schorsing zal plaatsvinden en aan de termijn waarbinnen de RvVb uitspraak doet over de vordering tot schorsing.
 - De bemiddelingsprocedure bij de Raad wordt vereenvoudigd door het vervangen van tussenarresten door een gebruiksvriendelijke variant.
 - Het verlenen van toegang tot het omgevingsloket wordt voortaan beschouwd als een indiening van het administratief dossier bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.
 - De mogelijkheid om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen wordt scherper gesteld om deze te laten overeenstemmen met haar achterliggende doelstelling: het tegemoetkomen aan een deel van het ereloon van de advocaat dat verschuldigd is voor bepaalde proceshandelingen. Het toekennen van een rechtsplegingsvergoeding is voortaan niet alleen mogelijk in een vernietigingsarrest ten gronde, maar ook reeds in het arrest waarbij uitspraak wordt gedaan over de vordering tot schorsing, respectievelijk de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Dat er in bepaalde gevallen een verhoogde financiële drempel kan ontstaan door de cumulatie van rechtsplegingsvergoedingen in de schorsings- en vernietigingsprocedure, wordt getemperd door de bedragen van de vergoeding zelf niet te verhogen.
 - o Een verzoekende partij wiens schorsingsvordering werd afgewezen, maar die ten gronde in het gelijk werd gesteld, kon tot op heden een verhoogde rechtspleging genieten (m.a.w. ook een rechtsplegingsvergoeding voor de schorsingsprocedure). Deze anomalie wordt weggewerkt : de partij die een vordering verliest (schorsing dan wel vernietiging) is voortaan in principe een rechtsplegingsvergoeding verschuldigd.
 - In het licht van de relativiteitseis wordt het 'belang bij het middel' verfijnd.
 - o Een middel kan voortaan maar tot de vernietiging leiden indien (1) de partij wordt benadeeld door de ingeroepen onwettigheid, (2) de regeling kennelijk strekt tot bescherming van de belangen van de partij en (3) de partij niet kennelijk verzuimd heeft de ingeroepen onwettigheid aan te voeren op het nuttige ogenblik waarop het kon worden aangevoerd tijdens de bestuurlijke procedure.
 - De substitutiebevoegdheid wordt verder uitgekristalliseerd, zonder dat de bestuursrechter zich volledig in de plaats kan stellen van de overheid.

1.3.1.4 OD 4. Onderzoeken van de mogelijkheid om te evolueren naar één Vlaams bestuursrechtcollege

In oktober 2020 werd er, na de lancering van een overheidsopdracht, officieel van start gegaan met het onderzoek dat wil nagaan in hoeverre en hoe één Vlaams Bestuursrechtcollege kan worden opgericht, dat tegemoet komt aan de Vlaamse bekommernissen inzake een effectieve en kwaliteitsvolle bestuursrechtspraak binnen een redelijke termijn en dat tegelijk rekening houdt met de bestaande grondwettelijke bevoegdheidsverdeling.

Er wordt dus onderzocht in hoeverre één Vlaams bestuursrechtcollege de bevoegdheid voor alle betwistingen inzake Vlaamse bestuurlijke beslissingen kan omvatten. De eventuele integratie van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen is daar één concreet voorbeeld van. De Vlaamse Regering wil bovendien dat zo veel mogelijk betwistingen inzake het Vlaams omgevingsrecht door de Vlaamse bestuursrechtspraak behandeld kunnen worden. Daarom wordt onder meer onderzocht of zowel de bevoegdheden van de Raad voor Vergunningsbetwistingen als de bevoegdheid voor de beroepen tegen ruimtelijke uitvoeringsplannen en over complexe projecten geïntegreerd kunnen worden in het licht van één Vlaamse Bestuursrechtspraak, bij voorkeur binnen één bestuursrechtcollege. Een homogener en minder complexe rechtsbescherming in het Vlaamse omgevingsrecht staat daarbij centraal.

Het onderzoek bevindt zich in de fase waar de opdrachtnemer scenario's creëert, waarin afgetast wordt welke mate integratie van bestaande regelgeving nuttig en haalbaar is, waarna finaal één scenario vertaald moet worden naar een ontwerp van regelgeving.

2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JUSTITIE EN HANDHAVING, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2021	evolutie	BO 2022	BA 2021	evolutie	BO 2022
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	9.819	9.819	0	10.446	10.446
Toelagen (interne stromen (IS))	0	1.024	1.024	0	1.024	1.024
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	10.843	10.843	0	11.470	11.470
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten van de ISE's Welzijnswerk (minister Demir) en Justitiehuzen en elektronisch toezicht overgedragen naar het ISE Justitie en Handhaving.

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB (minister Demir)

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2021	evolutie	BO 2022	BA 2021	evolutie	BO 2022
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.290	-1.290	0	1.290	-1.290	0
Toelagen (interne stromen (IS))	1.024	-1.024	0	1.024	-1.024	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
Totaal	2.314	-2.314	0	2.314	-2.314	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Cf. supra.

JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2021	evolutie	BO 2022	BA 2021	evolutie	BO 2022
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	17.167	-17.167	0	17.226	-17.226	0
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	17.167	-17.167	0	17.226	-17.226	0
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Cf. supra.

2.1.1 Agentschap Justitie en Handhaving

Ontvangsten

SLO-9SDEAJA-OW – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT KOSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt vanaf 2022 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot de terugvordering van kosten voor enkelbanden en ten onrechte uitbetaalde leefvergoedingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	0	0	0
Bijstelling BO 2022	156	0	0
BO 2022	156	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De raming van de ontvangsten met betrekking tot de terugvordering van kosten voor enkelbanden en ten onrechte uitbetaalde leefvergoedingen wordt bijgesteld i.f.v. de realisatie in 2020 (156 keuro).

SLO-9SDEAJB-OW – JUSTITIEEL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt vanaf 2022 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot de terugvordering van subsidies voor het justitiebeleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	0	0	0
Bijstelling BO 2022	0	0	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij de opstart van het agentschap Justitie en Handhaving in 2022 zijn er geen ontvangsten geraamd.

SL0-9SDEAJD-OW – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt vanaf 2022 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot de ondersteuning en beleidsontwikkeling inzake justitie en handhaving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	0	0	0
Bijstelling BO 2022	0	0	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij de opstart van het agentschap Justitie en Handhaving in 2022 zijn er geen ontvangsten geraamd.

SL0-9SDETJE-OW – FONDS JUSTITIEHUIZEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt vanaf 2022 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot het Fonds Justitiehuisen.

In het kader van de uitvoering van alternatieve gerechtelijke maatregelen in de samenleving wordt beroep gedaan op externe diensten die daar projecten voor hebben opgezet. Deze projecten worden gesubsidieerd door de federale overheid en geëvalueerd door het agentschap Justitie en Handhaving.

Teneinde toe te laten deze intermediaire rol te vervullen, dienen deze middelen maximaal aangewend te kunnen worden voor de hierboven vermelde doelstellingen. Vanuit besprekingen met de federale overheid beogen we naar de toekomst toe de middelen over te dragen van het federale naar het Vlaamse niveau zodat de betoelaging van deze projecten rechtstreeks kan gebeuren door het agentschap Justitie en Handhaving.

Om deze aanpak te kunnen uitvoeren werd een begrotingsfonds Justitiehuisen opgericht zodat het agentschap Justitie en Handhaving deze middelen op een efficiëntere wijze kan inzetten. Op basis van art. 32 van het decreet van 21 december 2018 kunnen daarop inkomsten en uitgaven worden aangerekend.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel SL0-1SDE4JE-WT van de uitgavenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	0	0	0
Bijstelling BO 2022	0	0	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten en uitgaven op het Fonds Justitiehuisen worden geraamd op 0 in afwachting van de toekomstige overdracht van de middelen van de federale overheid.

GB0-9GCEAHA-OW – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel werd tot en met 2021 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot de terugvordering van kosten voor enkelbanden en ten onrechte uitbetaalde leefvergoedingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	80	0	0
Bijstelling BO 2022	- 80	0	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van de oprichting van het agentschap Justitie en Handhaving op 1 januari 2022 worden deze ontvangsten niet langer aangerekend op begrotingsartikel GB0-9GCEAHA-OW, maar op begrotingsartikel SL0-9SDEAJA-OW.

GB0-9GCETHA-OW – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel werd tot en met 2021 aangewend voor ontvangsten met betrekking tot het Fonds Justitiehuisen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2021	0	6.907	0
Bijstelling BO 2022	0	- 6.907	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van de oprichting van het agentschap Justitie en Handhaving op 1 januari 2022 worden deze ontvangsten niet langer aangerekend op begrotingsartikel GB0-9GCETHA-OW, maar op begrotingsartikel SL0-9SDETJE-OW.

Uitgaven

SL0-1SDE2JA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT KOSTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet vanaf 2022 in de nodige kredieten voor de uitvoering van het beleid inzake elektronisch toezicht. De kredieten worden aangewend voor werkingskosten verbonden aan elektronisch toezicht, in het bijzonder de huur van het materiaal voor elektronisch toezicht (enkelbanden) en tolkkosten en de uitbetaling van een leefvergoeding (equivalent leefloon) voor personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 2 Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie en meer bepaald aan volgende operationele doelstellingen:

- OD 2: Het elektronisch toezicht als gemeenschapsgerichte straf of maatregel;
- OD 4: Een snelle, kordate en consequente opvolging en responsabiliserende begeleiding van daders.

Verder draagt dit budget bij aan de realisatie van SD 4 Maximale optimalisatie van de werkprocessen, meer bepaald OD 3 Digitalisering met het oog op een betere doorstroming van informatie en uitwisseling van gegevens.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	4.614	4.614
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	4.614	4.614
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCE2HA-WT	4.614	4.614	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	4.614	4.614	

SL0-1SDE2JB-WT – JUSTITIEEL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet vanaf 2022 in de nodige kredieten voor de toekenning van subsidies aan organisaties die instaan voor de omkadering van gedragstrainingen (KB van 17 december 2003). Daarnaast wordt ook voorzien in kredieten voor uitgaven ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht en kredieten

voor subsidies ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD 2 Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie en meer bepaald aan volgende operationele doelstellingen:

- OD 4: Een snelle, kordate en consequente opvolging en responsabiliserende begeleiding van daders;
- OD 5: De nodige aandacht voor daders met multi-problematieken.

Verder draagt dit budget bij aan de realisatie van SD 4 Maximale optimalisatie van de werkprocessen, meer bepaald OD 2 Ontwikkeling van een evidencebased beleid.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	3.717	4.344
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	3.717	4.344
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCE2HA-WT	3.717	4.344	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	3.717	4.344	

SL0-1SDE2JC-WT – HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet vanaf 2022 in de nodige kredieten voor de subsidies aan de Centra voor algemeen welzijnswerk voor de organisatieondersteuners in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, evenals de werkingsmiddelen voor de ondersteuning en vorming van de hulp- en dienstverleners in de lokale gevangenissen: (1) de organisatie van vorming, (2) de organisatie van overleg, (3) het voorzien in informatie- en sensibiliseringsmateriaal in het kader van profilering en ondersteuning van het hulp- en dienstverleningsaanbod, (4) de organisatie van de activiteiten voor de beleids- en coördinatieteams.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD2 Maximaal inzetten op het beperken van recidive en het bevorderen van re-integratie, meer bepaald:

- OD 1 Een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden en geïnterneerden op maat;
- OD 5 De nodige aandacht voor daders met multi-problematieken;
- OD 6 Een structurele aanpak van radicalisering.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.315	1.315
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	1.315	1.315
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCE2EC-WT	1.315	1.315	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	1.315	1.315	

SL0-1SDE2JD-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel voorziet vanaf 2022 in de nodige kredieten ter ondersteuning van het algemene beleid met betrekking tot de opdrachten van het agentschap Justitie en Handhaving.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties :

Bij de opstart van het agentschap Justitie en Handhaving in 2022 zijn er geen uitgaven geraamd.

SL0-1SDE4JE-WT – FONDS JUSTITIEHUIZEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt vanaf 2022 aangewend voor uitgaven met betrekking tot het Fonds Justitiehuisen.

In het kader van de uitvoering van alternatieve gerechtelijke maatregelen in de samenleving wordt beroep gedaan op externe diensten die daar projecten voor hebben opgezet. Deze projecten worden gesubsidieerd en geëvalueerd door de federale overheid. Op het ogenblik dat deze middelen zouden overgedragen worden van het federale naar het Vlaamse niveau via het begrotingsfonds Justitiehuisen zullen de uitgaven aangerekend worden op dit begrotingsartikel.

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven in het kader van het Fonds Justitiehuisen aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel SL0-9SDETJE-OW van de middelenbegroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De uitgaven en ontvangsten op het Fonds Justitiehuisen worden geraamd op 0 in afwachting van de toekomstige overdracht van de middelen van de federale overheid.

SL0-1SDE2JF-WT – HANDHAVING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel geeft de werkingskredieten van het N-project Coördinatie van het Vlaams Handhavingsbeleid dat wordt ingebed binnen het nieuwe agentschap.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	173	173
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	173	173
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SA0-1SAX2ZZ-WT	173	173	Inkanteling van het N-project Coördinatie van het Vlaams Handhavingsbeleid in het agentschap Justitie en Handhaving
TOTAAL	173	173	

SL0-1SDE2JY-IS – COMMISSIES VOOR JURIDISCHE BIJSTAND (CJB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet vanaf 2022 in de nodige kredieten voor de subsidies voor de Commissies voor juridische eerstelijnsbijstand.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van SD3 Een laagdrempelige, kwalitatieve en efficiënte juridische eerstelijnsbijstand.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.024	1.024
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	1.024	1.024
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCE2EW-IS	1.024	1.024	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	1.024	1.024	

GB0-1GCE2EC-WT – HULP- EN DIENSTVERLENING AAN GEDETINEERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet tot 2021 in de nodige kredieten voor de subsidies aan de Centra voor algemeen welzijnswerk voor de organisatieondersteuners in het kader van de

hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, evenals de werkingsmiddelen voor de ondersteuning en vorming van de hulp- en dienstverleners in de lokale gevangenissen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	1.290	1.290
<i>Index</i>	25	25
<i>Compensaties</i>	- 1.315	- 1.315
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SL0-1SDE2JC-WT	-1.315	-1.315	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	-1.315	-1.315	

GB0-1GCE2EW-IS – COMMISSIES VOOR JURIDISCHE BIJSTAND (CJB)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet tot 2021 in de nodige kredieten voor de subsidies voor de Commissies voor juridische eerstelijnsbijstand.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	1.024	1.024
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 1.024	- 1.024
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SL0-1SDE2JY-IS	-1.024	-1.024	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het Departement WVG naar het

			agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
TOTAAL	-1.024	-1.024	

GB0-1GCE2HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel voorziet tot 2021 in de nodige kredieten voor de uitvoering van het beleid inzake elektronisch toezicht. De kredieten worden aangewend voor werkingskosten verbonden aan elektronisch toezicht, in het bijzonder de huur van het materiaal voor elektronisch toezicht (enkelbanden) en tolkkosten, de uitbetaling van een leefvergoeding (equivalent leefloon) voor personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken en de toekenning van subsidies aan organisaties die instaan voor de omkadering van leermaatregelen (KB van 17 december 2003). Daarnaast wordt ook voorzien in kredieten voor uitgaven ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht en kredieten voor subsidies ter ondersteuning van het beleid inzake justitiehuisen en elektronisch toezicht.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2021	10.260	10.319
<i>Index</i>	71	71
<i>Compensaties</i>	- 10.331	- 10.958
<i>Andere bijstellingen</i>	0	568
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucies:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SL0-1SDE2JB-WT	3.717	4.344	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het DWVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
Naar SL0-1SDE2JA-WT	4.614	4.614	In het kader van de transitie van de cluster Justitie van het DWVG naar het agentschap Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein KBBJ vanaf 1 januari 2022 worden de kredieten overgedragen.
Naar GB0-1GAE2ZZ-WT	2.000	2.000	Terugzetting van een eenmalige compensatie bij begrotingsaanpassing 2021.
TOTAAL	10.331	10.958	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling vereffeningskrediet	0	568	Bijstelling op basis van geactualiseerde vereffeningskalender.
TOTAAL	0	568	

GB0-1GCE4HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel werd tot en met 2021 aangewend voor uitgaven met betrekking tot het Fonds Justitiehuizen.

In het kader van de oprichting van het agentschap Justitie en Handhaving op 1 januari 2022 worden deze uitgaven niet langer aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCE4HA-WT, maar op begrotingsartikel SL0-1SDE4JE-WT.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	6.907	6.907
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 6.907	- 6.907
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling raming uitgaven	- 6.907	- 6.907	De uitgaven en ontvangsten op het Fonds Justitiehuizen worden geraamd op 0 in afwachting van de toekomstige overdracht van de middelen van de federale overheid.
TOTAAL	- 6.907	- 6.907	

2.1.2 Dienst van de Bestuursrechtscolleges

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges (kortweg DBRC) is de dienst die inhoudelijk en administratief drie onafhankelijke Vlaamse bestuursrechtscolleges overkoepelt en ondersteunt, met name het Handhavingscollege, de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges zorgt voor een flexibele en efficiënte ondersteuning van de bestuursrechtscolleges met het oog op het garanderen van een effectieve en kwaliteitsvolle rechtsbescherming binnen een redelijke termijn.

PROGRAMMA SA – SD0 - DIENST VAN DE BESTUURSRECHTSCOLLEGES

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2021	0	534	0	7.969	7.969
Bijstelling BO 2022	0	-83	0	+35	+35
BO 2022	0	451	0	8.004	8.004

Ontvangstenartikelen

SD0-9SAEAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft het algemeen ontvangstenartikel voor de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2021	0	0	0
Bijstelling BO 2022	0	0	0
BO 2022	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen, één van de door de DBRC ondersteunde bestuursrechtscolleges, heeft in 2021 geen administratieve geldboetes opgelegd wegens schending van de regelgeving rond verkiezingsuitgaven, gelet op het gegeven dat de laatste lokale verkiezingen in 2018 waren. Bijgevolg wordt dit ook in 2022 niet verwacht.

SD0-9SAETZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de ontvangstenzijde van het Fonds Bestuursrechtscolleges en

het Fonds Personeelsleden met verlof voor opdracht. Het spijst de uitgavenartikelen SD0-1SAE4ZZ-WT en SD0-1SAE4ZZ-LO.

Deze toegewezen ontvangsten hebben hoofdzakelijk betrekking op de rolrechten die worden betaald door verzoekende partijen om een beroep bij de bestuursrechtscolleges in te dienen en door tussenkommende partijen om in hangende procedures tussen te komen. Voor 2020 bedraagt deze ontvangst in totaal 389 keuro, aangerekend op BA 9PA300 (nu 9SA300) van dit artikel.

Daarnaast betreft een kleiner aandeel van deze toegewezen ontvangsten de terugvorderingen van wedden en toelagen van gedetacheerde personeelsleden. Dit is een stroom die vanaf het najaar 2019 werd opgezet via een bijkomende BA 9PA302 (nu 9SA302) onder dit artikel. De gerealiseerde terugvorderingen in 2020 bedragen in totaal 62 keuro.

De omvang van de rolrechten is onderhevig aan een aantal parameters, o.a. het aantal ingediende beroepsdossiers per jaar, het aantal verzoekende partijen dat ervoor kiest om, bovenop hun beroep, ook een vordering tot schorsing en/of een UDN-vordering (uiterst dringende noodzakelijkheid) in te dienen, het type van verzoekende partij, of de verzoekende partij al dan niet de vergunninghouder is, het aantal tussenkommende partijen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2021	0	534	0
Bijstelling BO 2022	0	-83	0
BO 2022	0	451	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De afgelopen jaren werd bij de begrotingsaanpassing de geraamde ontvangst uit rolrechten bijgesteld aan de gerealiseerde ontvangst van het afgelopen jaar omdat de evolutie van voornoemde parameters het dichtst aanleunt bij die van het afgelopen jaar.

Bij Begrotingsaanpassing 2021 zijn de geraamde ontvangsten deze keer evenwel niet bijgesteld en is het bedrag van BO 2021 behouden.

Bij de BO2022 wordt daarom in functie van de realisatie in 2020 het bedrag bijgesteld tot 451 keuro.

Uitgavenartikelen

SDO-1SAE2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit loonartikel is bestemd voor de personeelskosten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	6.231	6.231
<i>Index</i>	125	125
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	6.356	6.356
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges benut deze loonkredieten voor het aanwerven van deskundig personeel:

- om te streven naar een zo kort mogelijke doorlooptijd van hangende beroepsdossiers;
- om volledig voorbereid de toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen vlot in de praktijk om te zetten;
- om de Vlaamse bestuursrechtspraak volledig digitaal te kunnen laten verlopen.

De inhoudelijke expertise (bestuursrechters en referendarissen) binnen de DBRC wordt versterkt en uitgebreid, net als de administratieve ondersteuning door de griffie van de DBRC en de horizontale (beheers)diensten, zodat de te behandelen dossiers effectief op een efficiënte en kwaliteitsvolle manier binnen een redelijke termijn behandeld kunnen worden.

Daarnaast is de uitbouw van interne ICT-capaciteit bij de DBRC – ofwel via de aanwerving van personeel, ofwel via bv. Vlaanderen Connect – een kritische succesfactor om een succesvolle implementatie van de digitalisering mogelijk te maken, maar ook om het platform naderhand 'up and running' te houden.

SD0-1SAE4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voor de terugvordering en aanwending van terugbetaalde salarissen van gedetacheerde personeelsleden zijn in de begroting begrotingsfondsen "Personeelsleden met verlof voor opdracht" ingeschreven, zogenaamde salarisfondsen.

Dit begrotingsartikel betreft de uitgavenzijde van het begrotingsfonds Personeelsleden met verlof voor opdracht van de DBRC. De spijziging van dit artikel verloopt via het ontvangstenartikel SD0-9SAEAZZ-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2022	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Voor 2022 plant de DBRC geen aanrekeningen op dit fonds (saldo-opbouw).

SD0-1SAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De werkingskredieten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC) zijn bestemd voor ICT en algemene werkingsuitgaven van de dienst, inbegrepen de uitgaven voor de verdere digitalisering.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	1.265	1.265
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 6	- 6
BO 2022	1.259	1.259
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De DBRC plant de volgende jaren op het vlak van digitalisering:

- de bestaande processen van de huidige decretale bevoegdheden van de bestuursrechtscolleges verder te digitaliseren door effectief aan het huidig (intern) dossieropvolgingssysteem een volledige front-end (e-loket en e-dossier) te bouwen ; en
- een toepassing te ontwikkelen om de geproduceerde rechtspraak enerzijds beter digitaal te ontsluiten naar de burger toe en om deze anderzijds efficiënter in te zetten bij de voorbereiding van nieuwe rechtspraak.

Kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Besparing apparaat	- 6	-6	
TOTAAL	- 6	-6	

Dit is, voor wat betreft de DBRC, de opstap in 2022 van de generieke besparing op de werkingskredieten van het apparaat van de Vlaamse Overheid zoals beslist bij regeringsformatie.

SD0-1SAE4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft de uitgaven van het Fonds Bestuursrechtscolleges. Het vormt het spiegelbeeld (met uitzondering van de terugvorderingen voor gedetacheerden) van het ontvangstenartikel SD0-9SAETZZ-OW.

Deze kredieten worden vooral ingezet voor de financiering van de verdere digitaliseringskosten van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges en de bestuursrechtscolleges zelf.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2021	473	473
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 84	- 84
BO 2022	389	389
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Bijstelling op basis van gerealiseerde ontvangsten 2020	-84	-84
TOTAAL	-84	-84

- Toelichting bijstelling -84 keuro

Deze toegewezen middelen hebben hoofdzakelijk betrekking op de rolrechten die worden betaald door verzoekende partijen om een beroep bij de bestuursrechtscolleges in te dienen en door tussenkomenende partijen om in hangende procedures tussen te komen.

Voor 2020 bedroeg de ontvangst in totaal 389 keuro

Bij de BO2022 wordt daarom in functie van de realisatie in 2020 het bedrag van het corresponderende uitgavenkrediet bijgesteld tot hetzelfde bedrag.

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Titel	Aard van het initiatief	Beleidsveld	Entiteit(en)	Korte omschrijving	Status
<p>Decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers</p>	<p>Decreet</p>	<p>Justitie en Handhaving</p>	<p>Departement WVG – afdeling Justitiehuisen</p>	<p>Dit decreet laat bepaalde organisaties toe om het uittreksel uit het strafregister te controleren voor nieuwe medewerkers die in contact komen met minderjarigen in de uitoefening van een activiteit.</p>	<p>In opmaak</p>
<p>Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat de justitiehuisen betreft.</p>	<p>BVR</p>	<p>Justitie en Handhaving</p>	<p>Departement WVG – afdeling Justitiehuisen</p>	<p>Tenuitvoerlegging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, voor wat de justitiehuisen betreft. Meer bepaald: de aanpassing van hun organisatie aan de hervormde gerechtelijke arrondissementen, de voorwaarden voor de oprichting van antennes, de</p>	<p>In opmaak</p>

				bewaartermijnen voor persoonsgegevens en de inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019.	
Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van gespecialiseerde programma's en samenwerkingsverbanden in het kader van de opdrachten van de justitiehuisen	BVR	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Het besluit wil de voorwaarden bepalen voor het afsluiten van een subsidieovereenkomst. Verder beoogt het ontwerp nadere regels te bepalen voor de toekenning en uitbetaling van de subsidie, alsook inzake de verantwoording en de controle.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Het samenwerkingsakkoord wil de modaliteiten bepalen van het casusoverleg binnen de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap	Evaluatie en herziening samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Op basis van evaluatie en vertrekkend vanuit het perspectief van de slachtoffers	In opmaak

inzake slachtofferzorg.				herzien van het bestaande samenwerkingsakkoord.	
Samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.	Evaluatie en herziening samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Op basis van evaluatie herzien van het bestaande samenwerkingsakkoord.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten tot oprichting van Penitentiare Integrale Veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Justitiehuisen	Het samenwerkingsakkoord wil de modaliteiten bepalen om tijdens detentie informatiedeling en casusoverleg mogelijk te maken binnen de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Het samenwerkingsakkoord actualiseert het akkoord uit 2014 en vormt het kader om de samenwerking inzake hulp- en	In opmaak

dienstverlening aan gedetineerden				dienstverlening aan gedetineerden op bovenlokaal en lokaal niveau tussen de actoren van Justitie en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest.	
Decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden	Instemmingsdecreet	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Decretale verankering van het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.	In opmaak
Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 10 en 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering	Besluit van de Vlaamse Regering	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Vertaling in een Besluit van de Vlaamse Regering van hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, dat de gegevensverwerking en -uitwisseling in functie van de praktische organisatie en de	In opmaak

van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden				individuele hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelt.	
Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de juridische eerstelijnsbijstand	Besluit van de Vlaamse Regering	Justitie en Handhaving	Departement WVG – afdeling Welzijn en Samenleving	Het besluit concretiseert de praktische uitwerking van de bepalingen inzake juridische eerstelijnsbijstand uit het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand. Meer bepaald: het inhoudelijk en subsidiekader inzake organisatie, werking en subsidiëring van de commissies en de samenwerking met andere actoren die op het vlak van eerstelijnsbijstand actief zijn.	In opmaak
Decreet tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijke	Decreet	Justitie en Handhaving	Project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid	Wijzigingen naar aanleiding van de evaluatie van de 1 ^e tranche (bestuurlijk	In opmaak

handhaving van 22 maart 2019				sanctioneringsproce s) en invoeging van een 2 ^e tranche (bestuurlijke maatregelen)	
Decreet houdende de bevordering van de integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur en tot oprichting van een Dienst integriteitsbeoordeling voor Openbare besturen	Decreet	Justitie en Handhaving	Project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid	Faciliteren van het bestuurlijk optreden in het kader van criminaliteitsbestrijding, preventief en reactief.	In opmaak
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de taken van het AFCOS, zoals weergegeven in artikel 3, 4 van de Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid	Oprichting van een AFCOS in het kader van de bijstandsverlening aan het Europese antifraude-bureau OLAF	In opmaak

fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad					
Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreffende de uitwisseling van informatie tussen het openbaar ministerie en een Vlaamse bestuurlijke vervolgingsinstantie	Samenwerkingsakkoord	Justitie en Handhaving	Project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid	In uitvoering van artikel 37 van het kaderdecreet bestuurlijke handhaving regelen van de uitwisseling tussen parket en bestuurlijke vervolgingsinstantie van informatie uit het strafdossier en het bestuurlijk sanctiedossier	In opmaak
Jeugddelinquentie: Implementatie fase 2:	Wijziging decreet	ISE Jeugdhulp SD 1 jeugddelinquentierecht	Agentschap Opgroeien	Ten gevolge van de inwerkingtreding van de gesloten oriëntatie en de gesloten begeleiding dienen een aantal bepalingen of onderdelen van bepalingen uit de wet van 8 april 1965	Lopende (eerste principiële goedkeuring voorzien najaar 2021) <i>Geplande consultaties, adviezen en andere</i>

				betreffende de jeugdbescherming, gewijzigd of opgeheven te worden om geen overlap en/of tegenstrijdige bepalingen te hebben. Tevens wordt het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht en het decreet betreffende de integrale jeugdhulp in die zin aangepast.	<i>vormen van inspraak:</i> consultatie Opvolggroep jeugddelinquentie, Raadgevend Comité Opgroeien, <i>Inschatting datum indiening Vlaams Parlement:</i> <i>goedkeuring voor reces 2022</i>
BVR organisatie, samenstelling en de werking van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en langdurige gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar in de gemeenschapsinstelling	Nieuw besluit van de Vlaamse Regering	ISE Jeugdhulp SD 1 jeugddelinquentierecht	Agentschap Opgroeien	Met voorliggend besluit wordt voorzien in de operationalisering op 1 september 2022 van - De gesloten oriëntatie in een afdeling van de gemeenschapsinstellingen: met het oog op een inhoudelijk en onderbouwde werking met risicotaxatie,	Lopende (eerste principiële goedkeuring najaar 2021) <i>Geplande consultaties, adviezen en andere vormen van inspraak:</i> consultatie opvolggroep jeugddelinquentie,

				<p>observatie en advies richting jeugdrechter of jeugdrechtbank over de noodzaak tot geslotenheid</p> <p>- De gesloten begeleiding: een inhoudelijke werking van de gemeenschapsinstellingen conform het jeugddelinquentierecht (met duurzaam forensisch en herstelgericht programma voor elke jongere) en gesloten campussen, gelet op de scheiding 'daders' en 'slachtoffers' afgestemd met de beweging naar beveiligend verblijf in het private aanbod</p> <p>- De langdurige gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of zeven jaar als</p>	<p>Raadgevend Comité Opgroeien,</p>
--	--	--	--	---	-------------------------------------

				alternatief voor de uithandengeving	
BVR tot uitvoering van artikel 16 van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht	Nieuw besluit van de Vlaamse Regering	ISE Jeugdhulp SD 1 Jeugddelinquentierecht	Agentschap Opgroeien	Uitvoering door welke dienst slachtoffers worden geïnformeerd over een herziening van een maatregel of sanctie. Het akkoord van het slachtoffer is hierbij cruciaal en wordt als element meegenomen in het uitvoeringsbesluit. We focussen hierbij vooral op het informeren van het slachtoffer als een minderjarige een gesloten instelling verlaat maar ook op een ambulante reactie of voorwaarden die het slachtoffer aanbelangen, zoals een contactverbod, leerproject of gemeenschapsdienst.	Najaar 2021 <i>Geplande consultaties, adviezen en andere vormen van inspraak:</i> consultatie opvolggroep jeugddelinquentie, Raadgevend Comité Opgroeien,